

PAULOVA'EA OMOMBE'UA'JA CORINTOPEVA'EA PE

Segunda Carta de Paulo aos Coríntios

1 ¹Jihi ko ako Pauloramo Jesus Cristo'ga moirūharamo. Aporavyky ji Tupana'ga pe Cristo'ga mombe'gwovo. A'ereki a'ea Tupana'ga opota. Kiro ji ikwatijarukari orenhi'iġa imondovouka pe me Timóteo'ga pavēi. Timóteo'ga oko nhaneirūramo ojikoga ġwaramo Jesus'ga rehe nhande pavēi. Jesus'gareheva'ero pejiko pe Tupana'ga rehe penhimono'oġa tihendu ti ganhi'iġa javo. Kiro ore ikwatijarukari imondovouka pe me – perope pécidade de Corinto pe. Kiro ore ikwatijarukari ġa pe nhaporemno – kiroki Tupana'ga remimo'ēhara'ġa u pegwryi pe Grécia pe.

²Ore oro'e: Nhanderuvete'ga Tupana'ga ti tomomyry pe me Jesus Cristo'ga pavēi nhandepojykaharete'ga pavēi. Tonoġatu ti ġa pepy'a, oro'e ore.

Paulova'ea ombohete Tupana'ga

³Timbohete ti Tupana'ga! Ga ko Jesus Cristo'ga ruvihavuhuhete'ga garuva'ga no nhandepojykaharete'ga ruva'ga. Ga nhande porogwety nhande arōheteavo. Ga nhande poko hete jipi nhandepy'a noġatuavo.

⁴Nane'yimi ga ore pokogi hahyrame ore ve ji javijitehe ti ġa topoko ojipe'ġa javo ore ve. Oropokoga ġwaramo ore ġa pokokwahavi hahyparavuhurame ġa pe. ⁵Hahyahy Cristo'ga pe ymya. Na jitehe hahyahy ore ve kiro ore Cristo'gareheva'ero ġwaramo. Hahyahyheterame ore ve Tupana'ga ore pokopoko hete ore Cristo'gareheva'ero ġwaramo. ⁶Hahy ore ve jipi ore pe pokogame pe mbojikoheteavo Tupana'ga rehe. Hahyrame ore ve Tupana'ga ore poko. A'ero ore pe pokokwahavi nahā ahe nhimomiranami hahya pe javo. A'ereki na jitehe hahy pe me no. A'ero pe nhimomiranami hahya pe.

⁷Orojiko hete ore Tupana'ga rehe ga po ti Corintopeve'ğa poko jipi nehẽ javo. Nurã ore ei: Tupana'ga ore poko hahyheterame ore ve. A'ero po ti ga Corintopeve'ğa pokogi hahyheterame ға pe nehẽ no, oro'e ore.

⁸Tamombe'u kiro pe me nhiirũa pe tapekwaha ti. Tiruahũ hete ore ve Ásiapeve'ğa gwyri pe ikwehe. Hahyhetero tuhẽ ore ve pevo. A'ero ore ei ikwehe: Kiro po ti nhande manoi nehẽ, oro'e ore orovy'ahetee'yma.

⁹Xamano tuhẽ ti nhande! oro'e ore ikwehe.

Tupana'ga ore momanouka gwerevi tojikogyme ti ға ojihe javo. Tojiko ti ға ji rehe jate javo ga ore momanoukari gwerevi omanove'ğa mbogwerahara'ga. ¹⁰A'ea rupi ga ore pokohetei tuhẽ tomanote'varuhuyime ti ға javo. Aerẽ po ti ga ore pokoga'javi nehẽ no tomanoyme ti ға javo. Ga rehe jate ore jikohetei aerẽ ti ga nhande pokoga'ja'javi nehẽ no javo. ¹¹Nahã po ti nehẽ pe nhi'inhi'iğame Tupana'ga pe epoko ti Paulo'ğa javo. Penhi'i ti ga pe a'ero ojipe'ğa pavẽi penhimongyavo. A'ero po ti pe ei ga pe ға pavẽi ndepyry hete nde imombyryva Paulo'ğa pe javo nehẽ.

Paulova'ea oho pota Corintopeva'ea pyri novĩa

¹²Tupana'ga oropokoga ғwaramo orepyry hete ore orokokatuavo ojipe'ğa pe nhaporemo ға moandyandyje'yma. Pe me koji'i ore rekokatui. A'ea ore ei oronhimboheteavo. A'ereki ore orokwaha orovytyteri pe orereaporoğitapyryva. Vvyakotyve'ğa nembikwahatehea rupi rui ore rekokatui pe me. Tupana'ga remimombyryva ғwaramo reki ore ve ore rekokatui pe me.

¹³⁻¹⁴Hajiheva'ea ore ndorokwatijari javo pe me. Onhimime'yva'ea jate orokwatija ore pe me. Nurã pe ikwahavi nahanahã Paulo'ğa ei nhande ve ikwatija javo. A'erorame tehe pe ndapekwahakatui ve orereaporoğita. Ikwahaheterame po ti pe ndoryndoryvamo ore rehe nehẽ. Na jitehe po ti ore roryroryvamo pe ndehe nehẽ nhandepojykaharete'ga rura'javame Jesus'ga rura'javame nehẽ. A'ea ore oropota hete.

¹⁵⁻¹⁶Nahã tuhẽ ko Corintopeve'ğa, a'e ji ikwehe. Nurã ji ena'ei: Apytaahi'vi po ti ji Corintopeve'ğa pyri ға ndepiaga jikwavame jigwovo Macedõniapeve'ğa gwyri pe nehẽ, a'e ji novĩa. Aerẽ po ti ji jivyri Corintopeve'ğa pyri ға mbohoryva'java nehẽ. A'ero po ti ға ji pokogi ji horame Judéiapeve'ğa gwyri pe nehẽ, a'e ji novĩa.

¹⁷Aerẽ ji herojijyi jireaporoğita ikwehe ndahoajavi po ti ji kiro Corintopeve'ğa pyri javo. Nurã jararamo pe ei: "Heaporoğita telvaruhu Paulo'ga jipi herojijyjijyita ojeaporoğita. A'ereki ga ombotembote'iuhu javo nhande ve," pe'ji pe ji ve.

Ndajireaporoğitate'varuhui ji. Nanhi'itehei ji. ¹⁸Jireaporoğita katu reki ji nhinhi'iğa rerojijyirame. Tupana'ga e'i katu jipi. A'itituhẽva'ea pe ga ei. Na jitehe ore ekatui oronhi'iğame pe me. Noronhi'itehei ore a'itituhẽva'ea mombegwovo jipi. ¹⁹A'ereki ore Jesus Cristo'ga ja imombe'ukatuavo. Jesus Cristo'ga Tupana'ga ra'yra'ga, gaha ore ga mombe'u katu pe me jiji Silas'ga pavẽi Timóteo'ga pavẽi no. Nombotembote'iuhui ga. A'itituhẽva'ea jate ga omombe'u. ²⁰Onhi'ipo'ru

pa ga Tupana'ga no Jesus Cristo'ga. A'ero ga Tupana'ga nhi'ipo'ruavo ġwaramo nhande ei na tuhē hekoi jawo Tupana'ga pe ga mboheteavo.

²¹Tupana'ga tuhē ore mbojikoheteuka Cristo'ga rehe pe ndeheve. Tupana'ga nhande mo'emo'ē ojive tomombe'u ti ġa Jesus Cristo'ga jawo. ²²Tupana'ga nhande mongoi ojiheva'ero. Ombuhuruka ga gwa'uvapyryva nhande pyri. Gara'uvapyryva okwahavuka nhande ve. A'ero nhande ei: Nhande xako Tupana'gareheva'ero kiro. Omombyry po ti Tupana'ga nhande ve nehē, xa'e nhande.

²³Jihi a'e Tupana'ga pe kiro:

—Tupanamo ehendu ti nhinhi'iġa ji ikwatijarame Corintopeve'ġa pe. Po ji mbero kiro ġa pe, a'ero po ti embuhu hahyva'ea ji ve.

A'ea ji ei kiro Tupana'ga pe. A'ereki ga okwaha jipy'a.

Kiro ji ei pe me a'ero Corintopeva'ea pe. Namondopotari hahyva'ea pe me. Nurā ji ndahoaj'avi pe pyri ikwehe. ²⁴Ndoro'ei ore kiro pe me: Nahanahā tuhē ti pejiko. A'ea rūi ore ei pe me. A'ereki pe pejiko hete tuhē Tupana'ga rehe. Opopoko pota reki ore koji'i pe mbohoryoryva jipi.

2 ¹Nurā ji ei jiyvyteri pe ikwehe: Ndahoa'javi ti ji Corintopeve'ġa pyri tahahya'javyme ti ġa pe jawo. ²Po ti ji hoi pe pyri hamo, a'ero po ji imondoi hahyva'ea pe me pe mongoveveuhuavo hamo. A'ero po nanhimbohoryhavi hamo pe ndekoveveuhuro ġwaramo.

³Nurā ji ikwatijari pe me ikwehe pepohi ti pejikote'varuhua hugwi kiro jawo. A'ereki ji a'e: Po ji hoi ġa pyri nhinhi'iġahyavo ġa pe ġandekote'varuhua rehe nehē, a'ero po ti ġa ji mongoveveuhui ji rayva nehē. Gahā po ji mbohory hamo! a'e ji ikwehe. Akwaha pa reki pendeaporoġita. Ji roryvame pe ndorypavamo no. ⁴Hahy hete ji ve ji ikwatijarame pe me ikwehe. Ji rekoveveuhuro jijehe'oheteavo ikwehe. Nopomongoveveuhupotari reki ji ikwatijarame pe me. A'ereki ji opoarō hete. Akwatija po ti ji Corintopeve'ġa pe tokwaha ti ġa nhiremiarōhetea, a'e ji ikwatijarame pe me ikwehe.

Tapehenonha'javi ti garekote'varuhua, ei Paulova'ea

⁵Kiroki ga omondo hahyva'ea okote'varuhurame ikwehe – ji ve jate rūi ga imondoi hahyva'ea. Pe me ga imondoi hahyva'ea pe mongoveveuhuavo no. Emo kotihī ipavi pendekoveveuhua pe hugwi. A'ea ji ei. A'ereki ji nanhi'iġahyhetepotari reki ga pe. ⁶A'ereki penhimongyavo pe peko ga rehe imondovo hahyva'ea ga pe. Kirupi kiro a'ero! ⁷Tapehenonha'javi ti garekote'varuhua kiro a'ero ga mbohoryva'java garekoveveuhuhetea tojukayme ti ga. ⁸Nurā ji ehetei kiro pe me: Pekwahavuka ti ga pe penhimiarōa oroarō hete nde jawo.

⁹Ikwatijarame pe me ji ei jiyvyteri pe ikwehe: Tahepia ti nhinhi'ipo'rupava. Ġwendu katu po Corintopeve'ġa nhinhi'iġa jipi, a'e ji jiyvyteri pe ikwehe.

¹⁰Pe aherekote'varuhua renonhe'ymame ji na jitehe nahenonha'javi aherekote'varuhua no. Po ji henonha'jave'ymame aherekote'varuhua, a'ero

pe ndehe ji nahenonha'javi. Cristo'ga okwaha nhiremienonha'jave'yima.
 11 Nahã ji rekoï Satanás'ga tianemoandyandyjyme javo. A'ereki Satanás'ga
 nhande arõe'ÿve'ga heaporoğita te'varuhu. Ga nhande mongo pota
 ğwemimbotarimova'ea rupi nhande mbote'varuhuavo. A'ea nhande ikwahahetei.

Paulova'ea opytaahi'vi cidade de Trôade pe

12 Aho ji cidade de Trôade pe ikwehe tamombe'u ti pyryva'ea ğa pe javo
 Jesus Cristo'ga mombe'ua. Ji vahemame pevo ğa ndoryvamo ji rehe hendupota.
 A'ereki nhandepojykaharete'ga e'i jipe kiro ihoi japiavo nhimombe'ua apiavo
 Trôade pe javo. 13 Jipy'a ndukatui reki okoteheavo. A'ereki pevo ji ndahepiagi
 Tito'ga nhaneirũ'ga. Nurã ga rure'ymame ji ei pevove'ğa pe: Kiro ji hoi a'ero.
 Pea hugwi ji hoi a'ero jigwovo Macedôniapeve'ğa gwryi pe Tito'ga reka.

Tupana'ga opoko hete omoirũharava'ea

14 Timbohete ti Tupana'ga! Tupana'ga Cristo'ga poko hete tipopoaka hete
 ti ga Diabo'gapyriva'ea hohe anhağa hohe javo. Nhande Cristo'gareheva'ero
 ğwaramo Tupana'ga nhande poko hete tipopoaka ti ğa Cristo'ga pavẽ
 Diabo'gapyriva'ea hohe no javo. Nhande ipo'rurame perfume kiro
 ihoi ojipe'ğape'ğa pe. Na jitehe Tupana'ga nhande po'rurame Cristo'ga
 mombe'gwovouka kiro gamombe'ua ihoi ojipe'ğape'ğa pe nhaporemõ.

15 Ğapyteri pe Cristo'ga mombe'urame nhande ikatuva'ea ja perfume ja
 Tupana'ga pe ga mbohoryva.

Jara'ğa ojiko Cristo'ga rehe. A'ero ga ğa nderohoi Tupana'ga viara rupi.

Jara'ğa ndojikogi reki Cristo'ga rehe ogwovo hahyva'ea ruvihava
 viara rupi. 16 Ğa pe Cristo'ga mombe'ua i'agahiva'ea ja ndikatui okovo
 ahejukaağwama. A'ereki henduvame Cristo'ga mombe'ua ğa ndogweroviari
 ipotare'yima. Nurã po ti ğa manoi ogwovo hahyva'ea ruvihava pype nehẽ.

Kiroki ğa Cristo'ga gweroho Tupana'ga viara rupi – ğa pe Cristo'ga
 mombe'ua perfume ja ikatu hete okovo ğambogweravağwama. A'ereki
 henduvame Cristo'ga mombe'ua ğa ojiko ga rehe. A'ero po ti ğa ndekoï
 avuirama ga pyri nehẽ.

Ma'ğa po ipopoaka Cristo'ga mombe'gwovo ğa pe hamo naerũ? A'ereki
 ahã ipopoakave'ğa jupe. 17 Kiroki ğa pe Tupana'ga e'i reki ğa mbopopoaka
 pemombe'u ti javo – ğahã po omombe'u Tupana'ga nhi'iğa Cristo'ga
 mombe'ua ğa pe hamo. Emo he'yive'ğa ojiroho tehe onhimonhi'iğa
 imombe'gwovo ojipe'ğa pe. Ğa pe Tupana'ga nde'i. Ğa oho tehe. Kirẽ ğa
 ei: “Pembuhu ti itambere'ia ore ve kiro. A'ereki ore Tupana'ga nhi'iğa
 mombe'u pe me,” ei ğa ğa pe.

Ore ki a'e te ğa ja rui ore rekoï. Ore orepyry hete ojipe'ğa
 moandyandyje'yima Tupana'ga nhi'iğa mombe'gwovo. A'ereki Tupana'ga
 e'i ore ve pemombe'u ti nhinhi'iğa javo. Nurã Cristo'gareheva'ero ore
 nhi'iğatui imombe'gwovo katu Tupana'ga rekorame ore rupi.

Paulova'ea oporavyky ipyahuva'ea mombe'gwovo

3 ¹Oronhimombe'urame pe me ore ndoro'ei: Corintopeve'ğa niandekwahavi ve. Nurã xanhimombe'u katu ға pe. A'ea rüi ore ei. A'ereki a'ea rehe rüi reki ore nhimombe'ui javo pe me. Ore ojipe'ğa ja rüi. Ohoohorame Tupana'ga nhi'iğa mombe'gwovo ға gweroho pevove'ğa pe onhimombe'uva'ea ojipe'ğa nembikwatijara. Ikwatijara e'i: "Agwa'ğa ko Tupana'ga nhi'iğa mombe'uharamo oko," e'i. "Pyry hete ға." Nahã ikwatijara ei tokwaha hete ға ға javo. Ohorame ға hugwi ға gweroho ғанembikwatijara no ojipe'ğa ti torekwaha hepiagame javo.

Ore ko ndorogwerohoi pe me ikwatijara orenhimombe'uva'ea. A'ereki pe nhaporemō ore kwahavipe. Ndorogwerohoi pe hugwi ikwatijara ojipe'ğa pe no. A'ereki ға nhaporemō ore kwahavipe no. ²Pe tuhē orerekokatua kwahavuka ға pe. Oroyvyteri pe ore ikwahavi a'ea. Ґa nhaporemō orerekokatua kwaha no pendekokatua repiaga. ³A'ereki pe ndepiagame ға e'i: "Cristo'ga tuhē Paulo'ğa mondouka Corintopeve'ğa pyri onhimombe'uuka ға pe. Gaha ғwendukatuuka ға pe ға mongokatuavo Paulo'ğa omombe'urame," ei ға.

Na tuhē Cristo'ga pe pojykai. A'ero pe pejikokatua ikwahavukari ojipe'ğa pe. Ahe okwatija imohühava pyvō tokwahavuka ti mbatera ojipe'ğa pe. Tupana'ga ki a'e te avuiramave'ga, ga gwa'uva pyvō pendeaporoğita mbopyahui pe mongokatuavo tokwahavuka ti ojipe'ğa pe. Ahe okwatija itapereuhuva'ea rehe tokwahavuka ti ға pe javo. Tupana'ga ki a'e te pendeaporoğita mbopyahui peyvyteri pe tokwahavuka ti ға pe javo.

⁴Hepiagame pendekokatua ore ei: Tupana'ga nhande mondo tuhē Corintopeve'ğa pyri ға mbojikoguka nhande ve. A'ea ore oro'e. A'ereki a'ea Cristo'ga okwahavuka ore ve Tupana'ga pe mondo ға pyri javo. ⁵Marã po nhande timbojikoguka ға Cristo'ga rehe? oro'e ore. A'ereki ore ndorepopoakari ikwahave'yma. A'ero ore ndoro'ei: Ore tehe ti torombojiko ға ga rehe. A'ea rüi ore ei. A'ereki Tupana'ga jate okwahavuka ore ve ore mbopopoaka nahã ti pembojikoguka ға Cristo'ga rehe javo. ⁶A'ereki ga okwahavuka ore ve ipyahuva'ea javo: "Pe Cristo'ga mombe'urame ға pe ti jira'uva ға mbojikogi ga rehe imbopyahuavo ғandeaporoğita nahã ға mongovo ji pyri avuirama nehē. A'ea ti pemombe'u ға pe," ei ga ore ve. "Nahã ti ji ға pokokatui kiro," ei Tupana'ga ore ve.

Nurã ore imombe'ui a'ea ipyahuva'ea ға pe Tupana'ga ra'uva ti tomongo ға Tupana'ga pyri javo. Ore noromombe'ui Tupana'ga rembikwatijarukaragwera – kiroki garembikwatijarukaragwera Moisésva'ea pe. A'ereki a'ea e'i: "Nahanahã ti peko Tupana'ga remimbotarimova'ea rehe jipi. Pejikoe'yname hehe po ti pe hoi hahyva'ea ruvihava pype nehē," e'i Moisésva'ea rembikwatijaragwera.

Moisésva'eareheva'ea ғwendu aherembikwatijaragwera novia okokatuangave'yma Tupana'ga remimbotarimova'ea rupi. A'ero ahe hoi hahyva'ea ruvihava pype onhimongyavo. A'ereki aherembikwatijaragwera nombopopoakarukari ahe pokoge'yma. A'ero ore ei: Moisésva'ea rembikwatijaragwera ahe mondouka hahyva'ea ruvihava pype.

⁷Tupana'ga okwatijaruka Moisésva'ea pe onhi'i'ğa itapereuhua rehe ikytiykiyuuka. Tupana'ga ikwatijarukarame gakatukatuhetea jukwahavamo ġwendy'jandy'javamo imohendy'jaheteavo Moisésva'ea rova. A'ero ahereheva'ea israelitasva'ea nonhimomiranami Moisésva'ea rova repiaheterame ojirovaga ahe hugwi ahe imombe'urame Tupana'ga rembikwatijarukara. Igwaigwavete aherova rendy'java igwevi avuiramarüiva'ea. A'ea vehevi ahe nonhimomiranami hepiahetea rehe Tupana'ga katua jukwahavame. Tupana'ga ikatu hete ikwatijarukarame Moisésva'ea pe. Moisésva'ea imombe'urame ġwembikwatijara israelitasva'ea ndogwerojjyi reki ojeaporoğita okoe'yma Tupana'ga pyri.

⁸Koji'i Tupana'ga katukatuhetea jukwaha hete tuhē ga nhi'i'ğame ipyahuva'ea rehe Cristo'ga mombe'ua rehe a'ero. A'ereki ġa Cristo'ga mombe'urame ġa pe Tupana'ga ra'uva ombopyahu ġandeaporoğita ġa mbojikoga ga rehe. A'ero po ti a'ea ġa mongoi Tupana'ga pyri avuirama nehē.

⁹Ikatu hete Tupana'ga rembikwatijarukara Moisésva'ea pe novia ymyahüva'ea. A'ea e'i: “Tupana'ga nhi'ipo'rupave'yname ti ġa toho hahyva'ea ruvihava pype nehē.”

Koji'i hete ikatu hete Tupana'ga nhi'i'ğa ipyahuva'ea rehe Cristo'ga mombe'ua. A'ereki onhi'i'ğame ga rehe ga gwa'uva mbuhurukari nhande pyri nhanderekote'varuhua momboa nhande hugwi nhande mongokatuavo. ¹⁰Koji'i hete tuhē ikatu hete Tupana'ga nhi'i'ğapyahua garembikwatijarukaragwera hohe. Ganhi'i'ğapyahua katuhetea ombogwe garembikwatijarukaragwera katua. ¹¹Garembikwatijarukaragwera ikatu avuiramarüiva'ea. Koji'i hete ikatu hete avuiramava'ea ganhi'i'ğapyahua.

¹²Nurā orojikoga ġwaramo Tupana'ga nhi'i'ğapyahua rehe ore imombe'ukatui a'ea ġa pojihuve'yma tokwaha hete ti ġa avuiramava'ea javo. ¹³Moisésva'ea ja rüi ore rekoi imombe'urame a'ero. Imombe'urē Tupana'ga rembikwatijarukara Moisésva'ea ojavopia tapy'ynhapira pyvō jireheve'ğa tajirepiagyme javo. A'ero ahereheva'ea ndokwahavi aherova rendy'java gweva ahe hugwi a'ea ko avuiramarüiva'ea jave'yma. ¹⁴Ndoki aheakaği pe ahe Moisésva'ea rembikwatijara monhi'i'ğame. Ojikoge'yma ġwaramo Tupana'ga rehe koji'i ahe ndokwahavi imonhi'i'ğame nahanahā Tupana'ga ei nhande ve jave'yma. Ojavopiave'ğa ja ahe rekoi. A'ereki ojavopiave'ğa ndokwahavi hepiakatue'yma.

Na jitehe kiromonhate aherakwepohara'ğa israelitas'ğa ndokwahavi imonhi'i'ğame Moisésva'ea rembikwatijara Tupana'ga nhi'i'ğa ymyahüva'ea. A'ereki Cristo'ga rehe ojikogame jate ġa okwaha Cristo'ga pe Moisésva'ea ei javo. ¹⁵Kiromonhate vehevi imonhi'i'ğa nanani Moisésva'ea rembikwatijara ndoki ġa'akaği pe ġa jikoge'yma ġwaramo Cristo'ga rehe. Ojavopiave'ğa ja ġa ndekoi a'ero ikwahave'yma hepiakatue'yma.

¹⁶Kiroki ga gwerojjyi ojeaporoğita ojikoga Cristo'ga rehe nhandepojykaharete'ga rehe – gaha okwaha javo: “Cristo'ga omano ji repyga imomboa jirekote'varuhua ji hugwi,” ei ga. “Jijikoga ġwaramo

Cristo'ga rehe ti ji hoi yvagi pe nehẽ,” ei ga. Okwaha ga kiro ģa ja – kiroki ģandova hugwi ojipe'ģa ope'a tapy'ynhapira.

¹⁷Ji'erame nhandepojykaharete'ga pe ji ei Tupana'ga ra'uva pe. A'ereki nhande jikogame nhandepojykaharete'ga rehe Cristo'ga rehe ga ombopyahuuka nhandereaporoģita Tupana'ga ra'uva pe. A'ero nhande piro'yro Cristo'ga kwahave'yma hugwi nhanderekote'varuhua hugwi no hahyva'ea ruvihava hugwi no. ¹⁸Cristo'gareheva'ero nhande nhaporemo ikwahavi ģa ja kiro – kiroki ģandova hugwi ojipe'ģa ope'a tapy'ynhapira. A'ereki nhande nhandepojykaharete'ga katukatuhetea kwaha hete. A'ero nhande ikwahavame igwaigwavete ga herojijyjijjukari nhandereaporoģita gwa'uva pe ji javijitehe ti ģa tikatu katu hete javo.

Paulova'ea ndipopoakari; Tupana'ga ahe mbopopoaka

4 ¹Tupana'ga pyry hete Cristo'ga mombe'uuka ore ve ore pokoguka. Ore Cristo'ga mombe'ukatui jipi a'ero orojirokwa. ²Noronhinoti ore. Ndorokote'varuhui ore. Noromoandyandyi ore ojipe'ģa. Tupana'ga nhi'iģaatyviva'ea rūi ore imombe'ui. Ndorogwerojijyi ore ganhi'iģa. A'itituhēva'ea ore imombe'ukatui Tupana'ga nhi'iģa kwahavuka ģandovaki. Nahã ore rekoï ikwahavuka orokokatuavo ģa pe nhaporemo Tupana'ga ore repiagame. A'ero po ti ģa ikwahavi javo oyvyteri pe nehẽ: “Paulo'ģa omombe'u katu a'itituhēva'ea,” e po ti ģa nehẽ.

³Jara'ģa pe oreremimombe'ua onhimiva'ea – kiroki ģa oho hahyva'ea ruvihava viara rupi. Ģa pe jate onhimi. ⁴Ndojikogi ģa Cristo'ga rehe heroviare'yma oreremimombe'ua. A'ereki okote'varuhuve'ģa pojykahara'ga Satanás'ga, ga ndokwahavukari pyryva'ea mombe'ua ģa pe tombokojahuyme ti ģa'akaģi pe javo. Omondomondo ga ģa ģwemimbotarimova'ea rupi vyva koty. Ndoki ģayvyteri pe a'ero Cristo'ga katukatua mombe'ua. Gaha okwahavuka Tupana'ga nhande ve Cristo'ga. ⁵Noronhimombe'ui ore. Jesus Cristo'ga ore oromombe'u ga ko nhandepojykaharete'ga javo. Jesus'gareheva'ero ģwaramo ore pe pokopokogi ga mombe'gwovo pe me.

⁶Ymyahũ japorame vyva yvaga reheve Tupana'ga ei hako: “Tokojahu kiro ypytuna pyteri pe.” A'ea Tupana'ga ei hako. A'ero kojahuro. Aģwamo ga jitehe ombokojahu nhaneakaģi pe imbopyahuavo nhandereaporoģita ikwahavuka okatukatua nhande ve Cristo'ga kwahavukarame nhande ve. A'ereki Cristo'ga okwahavuka Tupana'ga katukatua nhande ve.

⁷Ore Cristo'ga mombe'urame ore ko itujuga apopyra ja – kiroki gwereko mbatepyryva ipype. A'ereki itujuga apopyra ndipopoakari ohaģe'yma ģwaramo. Ore na jitehe ndorepopoakari pyryheteva'ea mombe'gwovo katu Cristo'ga mombe'gwovo katu. Tupana'ga ki a'e te ore mbopopoaka ore pojykavo. Nurã ore Cristo'ga mombe'ukatui ojipe'ģa pe. A'ero ģa ei: “Tupana'ga popoakahetea opoko Paulo'ģa. Nurã Paulo'ģa Tupana'ga nhi'ipo'rupavi Cristo'ga mombe'ukatuavo nhande ve,” ei ģa.

⁸Tupana'ga arõe'ỹve'ġa ombuhu hahyparavuhuva'ea ore ve jipi tomombe'uyme ti ġa Cristo'ga javo novĩa. Emo ġa nomombigi oreremimombe'ua. A'ereki ore Cristo'ga mombe'u jitehe. Oroko tehe ore jipi marã po ti nhande rekoi javo novĩa. Emo Tupana'ga ore poko jipi nahã ti pe ndekoi javo. ⁹Otiruahũro ore ve ġa ndekote'vate'vari okookovo ore rehe novĩa. Emo Tupana'ga ndorerejari ġapo pe. Tomanõ ti ġa javo novĩa ġa ore mbote'varuhui. Emo ore noromanoi oropo'ama'java. ¹⁰Nane'ymi ore manoi ġwerĩ nhandepojkahrenete'ga ja Jesus'ga ja. A'ereki ga'arõe'ỹve'ġa ore juka pota no novĩa. Emo Jesus'ga ndorejukaukari ġa pe. A'ereki ga oko ore pyri. Nahã Jesus'ga ore pokogi tokwaha ti ġa jikwerava'java javo.

¹¹Aġwamo ġa ore juka pota novĩa ore Jesus'gareheva'ero ġwaramo. Ore ve tiruahũro jipi. Emo Jesus'ga noremomanoukari tokwaha ti ġa jikwerava'java javo. A'ereki ore repiagame ġa e'i: "Jesus'ga ko oko reki Tupana'ga pyri Paulo'ġa pokoga ġa mongovo Tupana'ga pyri no," ei ġa.

¹²Ore Jesus'ga mombe'urame ġa ore juka pota. Emo oreremimombe'ua pemongoaġwama Tupana'ga pyri. A'ereki pe oreremimombe'ua rendu katu.

¹³Tupana'ga rembikwatijarukara omombe'u ahe'eagwera hako. E'i: "Ajiko ji Tupana'ga rehe.

Nurã ji ga mombe'ui,' ei ahe," e'i ikwatijaripyra hako.

Na jitehe ore jikogi Tupana'ga rehe. Nurã ore ga mombe'ui ojipe'ġa pe. ¹⁴A'ereki ore orokwaha hete nhanembogweravaġwama. Tupana'ga ombogwera nhandepojkahrenete'ga Jesus'ga hako. Nhande jikoty'aro ġwaramo Jesus'ga pavẽi ti Tupana'ga nhande mbogweravi nehẽ no. A'ero ti ga ore mboukwahavi pe ndeheve nehẽ.

¹⁵Pe ndepyga reki ore nhimomiranami hahyva'ea pe Cristo'ga mombe'gwovo. A'ereki ore ga mombe'urame pe me pejiko pe ga rehe. A'ero Tupana'ga imombyryvi pe me. Igwaigwavete ti ġa nde'yjuhuro nehẽ – kiroki ġa ojiko ga rehe garemimombyryva kwahava no. A'ero igwaigwavete ti ġa nde'yjuhuro – kiroki ġa Tupana'ga mbohete hete ndepyry hete nde javo.

Xajiko Jesus'ga rehe imboha'uva nhanderuhava yvagi pe

¹⁶Ore Cristo'ga mombe'u katu jipi a'ero orojirokwa. Igwaigwavete ore ymyahũramo oropopoakare'ỹre'ymamo jipi novĩa. Emo orereaporoġita igwaigwavete Tupana'ga imbopyahui jipi imbopopoakara'jara'java. ¹⁷Ġa imbuhurame hahyva'ea ore ve kiro ore ei: Ndahahyhetei novĩa. Kotihĩ po ti ipigi ore hugwi, oro'e ore. Hahyva'ea rehe ti Tupana'ga imombyrymbyryvi ore ve yvagi pe nehẽ ore mongovo ojipyri avuirama nehẽ. Nurã aġwamova'ea hahyva'ea Tupana'ga remimombyryvaġwama. Koji'i hete ranuhũ ti garemimombyryva ore ve hahyva'ea hohe! Ikatu hete hete ti ore ve avuirama nehẽ.

¹⁸Nahã ore ei. A'ereki ore toromondo orereaporoġita yvagipeva'ea rehe pyryva'ea rehe imohina. Noromondo ore orereaporoġita avova'ea rehe hahyva'ea rehe imohine'yma. Nimbegwei po ti avova'ea momina hahyva'ea nehẽ. Yvagipeva'ea po ti namominaġwami pyryva'ea nehẽ.

5 ¹Nahã ore ei. A'ereki ore orokwaha nhanderuhavaḡwama yvagi pe. Avo yvya koty nhande xakoahi'vi. Po nhande manoi nhande ve Tupana'ga gwereko yvagi pe nhanderuhava – kiroki a'ea Tupana'ga oapo nhande ve avuiramava'ea. Pevo ti nhande ruvi avuirama nhanemano'e'yma'java nehê. ²Nhanderekorame yvya koty nhande ndiavy'ahetei xaju pota hete nhande yvagi pe nhanderuhava pype javo.

³Nhanderuvame nhanderuhava pype yvagi pe nhande tireko a'ea jipi. ⁴Avo yvya koty nhanderekoahi'virame nhande rekoveveuhui. A'ereki nhande xaju pota nhanderuhava pype yvagi pe. Ndia'ei reki nhande: Ndiajupotara'javi avo xamano javo. A'ea rui nhande ei. Nhande manoe'ymame vehevi pyry nhande hoi yvagi pe nhandekovo avuirama nehê. A'ea nhande ipotari.

⁵Tupana'ga tuhê opota hete a'ea jitehe nhanderuva yvagi pe ojipyri. Nurã ga nhande mboavujikweri. Ombuhurukaripe ga gwa'uva nhande ve. Nahã ga ikwahavukari nhande ve nhanderuhavaḡwama ojipyri.

⁶Nurã nhande roryhetero jipi. Avo yvya koty nhanderuvame, Cristo'ga rovakie'ÿ nhandepojykaharete'ga rovakie'ÿ nhande reko'i a'ero. A'ea ore orokwaha. ⁷A'ereki nhande ndihepiagi ga kiro novia. Emo nhande xajiko ga rehe. ⁸A'ea'ja ji pe me a'ero: Nhanderory hete nhande. A'ereki nhande tipota hete nhandehoḡwama Cristo'ga pyri. Nurã pyry nhande ve nhanemanoa. Nhanemanorame ti nhande hoi yvagi pe nhandejupa nhandepojykaharete'ga pyri nehê.

⁹Nurã ore jirokwari ga nhi'ipo'ruavo jipi tonhimohê hete ti ga nhande rehe javo. Ore rekorame yvya koty na jitehe ore rekorame yvagi pe ore ga monhimohêhetepotari orojihe. ¹⁰A'ereki Cristo'ga ikwepykara'ga nhande ve. Xaho pa ti nhande Cristo'ga rovai pyteri pe nehê tokwepy ti ga nhande ve nanani nehê. Po nhande rekote'varuhui avo yvya koty, a'ero ti ga ikwepygi imbhua hahyva'ea nhande ve nehê. Po nhande rekokatui yvya koty, a'ero ti ga ikwepygi imbhua pyryva'ea nhande ve nehê.

Ahereaporoḡitapyahua

¹¹A'ero ore ikwahavi nhandepojykaharete'ga nhimombojya ga omondo hahyva'ea okote'varuhuve'ḡa pe javo. A'ero ore ga mombe'ukatui ojipe'ḡa pe tomomboruka ti ḡa ga pe okote'varuhua javo. Tupana'ga orereaporoḡitakatua kwaha hete. Po pe orereaporoḡitakatua kwahahetei pejiyvyteri pe no, a'ea pyry ji ve.

¹²A'ea pe ore erame po pe ei: “Kiro Paulo'ḡa nhimbohetea'javi ojikwahavuka nhande ve,” pe'ji po pe pejiyvyteri pe. Noronhimbohetehe reki ore javo pe me. Oro'e ore pe me pejoryjory ti ore rehe javo. Igwete po ti pe ore mombe'ukwahavi ore repyga ḡa pe – kiroki ḡa onhimbohete tehe orepyry hete ore javo. Emo ḡa heaporoḡita te'varuhu reki. ¹³Ojipe'ḡa e'i: “Paulo'ḡa ndokwahavi heagwryryve'ḡa ja Cristo'ga mombe'gwombe'gwovo jipi,” ei ḡa novia. Emo nahã ore reko'i Cristo'ga mombe'gwombe'gwovo timbohoryory ti Tupana'ga javo.

Ojipe'ğa e'i: “Onhimbovyvy Paulo'ğa ikwahaheteavo gweaporoğitakaturu Cristo'ga mombe'ukatuavo,” ei ға. Oronhimbovyvy tuhẽ ore Cristo'ga mombe'gwombe'gwovo pe me tipoko ti ға ikwahavuka ға pe javo. ¹⁴A'ereki Cristo'ga nhande arõ hete. Nurã ore ei: Cristo'ga remiarõa ғwaramo timombe'u tuhẽ nhande Cristo'ga ojipe'ğa pe. A'ereki ore orokwaha hete gamanoa vvyakotyve'ğa ndepykavamo. A'ereki ға ndekote'varuhuro ғwaramo Tupana'ga e'i: “Omanomba ti ға ogwovo hahyva'ea ruvihava pype a'ero nehẽ,” ei ga. Cristo'ga ki a'e te e'i: “Jihi ojipejiva'ero ti tamano ға ndepypava imomboia ғandekote'varuhua ға hugwi tohopavyme ti ға hahyva'ea ruvihava pype javo.”

Nurã ore ei: Cristo'ga vvyakotyve'ğa ndepypavi omanomo. Nurã gamanoa kwahyro ға ndehe nhaporemõ, oro'e ore. ¹⁵Cristo'ga omano vvyakotyve'ğa ndepypava toko ti ға nhiremimbotarimova'ea rupi a'ero javo – kiroki ға ombopyahuuka ojeaporoğita ga pe. Tokoa'javyme ti ға ғwemimbotarimova'ea rupi kiro javo Cristo'ga ға ndepysi omanomo okwerava'java, oro'e ore.

¹⁶Nurã orojikogirẽ Cristo'ga rehe ore ndoro'etehea'javi ojipe'ğa pe ikwahave'ymame ғandeporoğita. Ymya ore eteheypyi Cristo'ga pe no ga ko vvyakotyva'ea jate javo. Orojikogirẽ ga rehe ore ndoro'ea'javi a'ea ga pe. ¹⁷A'ero ji ei: Cristo'ga pavẽi ға jikoty'arame ғandeporoğita ipyahu. ғandeporoğitate'varuhua opi. Pehendu ti! ғandeporoğita ipyahu!

Na Tupana'ga nhiarõukari pe me imbopyahuavouka pendeaporoğita

¹⁸Tupana'ga ombopyahu nhandeporoğita imombiga nhandeporoğitate'varuhua. Gaha omondo Jesus Cristo'ga vvyakotyve'ğa ndojikoty'ara'javi ji pavẽi ji arõ'e'yma. Emano ti ға ndepysga. A'ero ti ji nhiarõukari ға pe nehẽ,” ei ga. Cristo'ga manoro ғwaramo Tupana'ga nhiarõukari nhande ve. A'ero nhandejikoty'ari ga pavẽi ga aromo.

A'ero Tupana'ga ei ore ve: “Ji mombe'u ti ojipe'ğa pe kiro,” ei ga. “Pe'ji ti ға pe nhaporemõ: ‘Na Tupana'ga nhiarõukari pe me imbopyahuavouka pendeaporoğita.’ A'ea ti pe'ji ға pe ға mbojikoty'a ji pavẽi,” ei Tupana'ga ore ve. ¹⁹A'ereki Cristo'ga manoro ғwaramo vvyakotyve'ğa pe Tupana'ga onhiarõuka ға pe imomboia ғandekote'varuhua henonha'jave'yma ikwahava'jave'yma. “A'ea ti pemombe'u ға pe,” ei Tupana'ga ore ve.

²⁰Cristo'ga repykaramo ore rekoi. A'ereki Tupana'ga omombe'uuka ore ve. Ga e'i: “Pe'ji ti ға pe: ‘Pehendu katu ti,’” ei ga. Cristo'ga repykaramo ore ehetei a'ero: Na Tupana'ga nhiarõukari pe me imbopyahuavouka pendeaporoğita. ²¹A'ereki Cristo'ga ndokote'varuhuangavi'i'ive'ga, ga pe Tupana'ga gwerekouka nhanderekote'varuhua nhande repysga. A'ea ga herekoukari Cristo'ga pe Cristo'gareheve'ğa ti togwereko jipyryva javo.

6 ¹Tupana'ga moiruamo ore ehetei pe me a'ero: Tupana'ga pe arõ hete imombyryva pe me. Peko hete ti gapyryva rehe pejikokatuavo a'ero tomombyryteheyme ti ga pe me. ²A'ereki Tupana'ga e'i ikwatijaruka hako: “Oho nhiremimombyryhava japiavo.

A'ero pe erame ji ve ji pe nenduvi pe mombryva.

Oho nhirembipokohava japiavo.

A'ero ji pe pokogi imomboha pendekote'varuhua pe hugwi."

A'ea Tupana'ga ei hako.

Pehendu ti! oro'e ore. Aḡwamo tuhẽ Tupana'ga pe mombrypotahetei. Aḡwamo tuhẽ ga pe pokopotahetei imombopota pendekote'varuhua pe hugwi, oro'e ore.

Paulova'ea oko katu tiruahūrame ahe ve

³Oroko katu pota ore jipi te'ite'varuhuyime ti ḡa ore Cristo'ga mombe'urame. Po ti ore rekote'varuhui, a'ero po ti ojipe'ḡa ei nehẽ: "Omombe'u tehe Paulo'ḡa Cristo'ga nhi'iḡa. A'ereki ḡa vehevi ndokoi ganhi'iḡa rupi okote'varuhua. Tiroviaryme ti ḡanemimombe'ua a'ero," e po ti ḡa a'ero nehẽ.

⁴Nane'yimi ore rekokatupotari te'i katu ti ḡa ore ve javo. "Tupana'ga pe Paulo'ḡa poravykyi," e'i katu po ti ḡa a'ero nehẽ.

Oronhimomirana ore tiruahūheterame ore ve. Oronhimomirana ore hahyrame ore ve no. Ite'varuhurame ore ve no ore oronhimomirana. ⁵Ore nupanupā ḡa. Ore mongi tehe ḡa cadeia pype. Ojatykatyka ḡa ore ve onhimboahiheteavo ore rayvaheteavo. Nane'lyne'yimi ore poravykyhetei Tupana'ga mombe'gwombe'gwovo. A'ero ore ndorokikatukatui ppytunimo. Ore ndoro'uro'ui no. A'ea rupi nhaporemo ore rekokatui oronhimomiranama tikwahavuka ti ḡa pe nhandeporavykyia Tupana'ga pe javo.

⁶Orereaporoḡita pyry ore orokokatuavo ikwahavuka ḡa pe oroporavykyia Tupana'ga pe. Orokwaha hete ore Cristo'ga mombe'ua. Ndorohaykai ore ojipe'ḡa ḡa ndekote'varuhurame ore ve. Oroko katu ore ḡa pe. Nahā ore rekokatui oronhimomiranama tokwaha ti ḡa oreporavykyia Tupana'ga pe. Tupana'ga ra'uvapyryva ore poko ore poravykyrame Tupana'ga pe. Oroarō hete ḡa. ⁷Ore a'itituhēva'ea mombe'u Cristo'ga mombe'gwovo. Jukwaha Tupana'ga popoakara ore pokoga. Tupana'ga ore mombry. A'ero ore Cristo'ga mombe'ui ḡa pe. Ore orojiko hete Tupana'ga rehe ḡa ete'varuhurame ore ve. A'ero ḡa ikwahavi oreporavykyia Tupana'ga pe.

⁸Ojipe'ḡa e'i katu ore ve. Ojipe'ḡa e'i te'varuhu ore ve. Ojipe'ḡa ore mbotegwete. Ojipe'ḡa ore mbohete. Ojipe'ḡa e'i ore ve Paulo'ḡa i'mbe ahe moandyandyita javo novia. Emo ore oro'e katu reki a'itituhēva'ea mombe'gwovo. Jukwaha a'ero oreporavykyia Tupana'ga pe. ⁹Ojipe'ḡa e'i ore ve okoteheve'ḡa ko Paulo'ḡa javo. Emo ojipe'ḡa ore kwaha hete reki Paulo'ḡa oporavyky Tupana'ga pe javo. Oromano gweregweveri ore. Emo ore orokoji reki. Ore nupanupā ḡa. Emo ḡa ndorejukai reki.

¹⁰Ndorovy'ari ore novia. Emo oreroryrory ore jipi orojikoty'aro ḡwaramo Cristo'ga pavēi. Norembateri'i'i ore. Emo ore oromombry reki ḡa pe ḡa mbojikogukarame ga rehe. A'ereki ḡa jikogame ga rehe Tupana'ga omombry hete ḡa pe. Ndrogwerekoi ore mbatera. Emo Tupana'ga omombry pa ore ve.

¹¹Pe me Corintopeva'ea pe ore imombe'upavi orereaporoḡita ikwahavuka pe me. A'ereki ore opoarō hete. ¹²Ore opoarō pota ikwahavuka

orereaporoğita pe me. Emo pehe ko norearõpotari ikwahavukare'yma pejeaporoğita. ¹³Kiro ji nhi'iği pe me penduva'ğa ja. Pejipy ti ore arõheteavo!

Tapejihe'ari ti Tupana'ga arõe'yve'ğa ndehe

¹⁴Tapejihe'ari ti Tupana'ga arõe'yve'ğa ndehe pejogwerekoe'yma ğa pavëi. A'ereki tegwete okokatuve'ğa jihe'akatua okote'varuhuve'ğa ndehe. Na tuhë! Kojahua ndojihe'ari ypytuna rehe. Na jitehe heaporoğitapyahuve'ğa ndojihe'akatuagwami te heaporoğitate'varuhuve'ğa ndehe. ¹⁵Na tuhë! Tegwete ğajogwerekokatua Cristo'ga Diabo'ga pavëi. Cristo'gareheve'ğa ndeaporoğita ko Cristo'gareheve'garüive'ğa ndeaporoğita atyvi.

¹⁶Tupana'ga mboheteheva pype ndogwerekoi ha'angava – kiroki a'ea pe ğa e'i oreremimboheteheva. A'ereki a'ea ndojogwerekokatui Tupana'ga pavëi. A'ereki pevo Tupana'ga ruvi jipi. Gareheva'ero nhande tuhë xako Tupana'ga mbohetehevamo avuiramave'ga mbohetehevamo. Nhandepyteri pe ga ruvi no. A'ea pe tuhë Tupana'ga ei javo hako:

“Aju ti ji ğa pyri jitekovo ğapyteri pe.

Jihi po ti ğa ji mbohetei nehë.

Oko ti ğa nhinhi'iğarupiva'ero nehë,” ei Tupana'ga hako.

¹⁷Nurã nhandepojykaharete'ga Tupana'ga ei onhi'iğarupive'ğa pe hako:

“Pejipe'a ti ğa hugwi pejipohia ğa mbopogwee'yma

– kiroki ğa ndojikogi ji rehe.

Tapekoi'i'i ğandekote'varuhua rehe.

A'ero ti ji ei pe me nehë: ‘Hepejijo ji pyri,’” ei Tupana'ga hako.

¹⁸“Ji ti ako penduveteramo a'ero nehë.

Pe ti peko jira'yramo nehë,” ei Tupana'ga hako.

7 Ga ko ğapojykaharetero ojipe'ğa hohe ğa mondomondopava onhi'iğa rupi.

7 ¹Tupana'ga e'i a'ea nhande ve no. Nurã ti xapohi pa nhanderekote'varuhua hugwi: kiroki nhandera'oa mbote'va, kiroki nhandereaporoğita mbote'va no. A'ea ore ei pe me oreremiarõa pe. Tikwaha nhande Tupana'ga popoakara ğapyryva reheve. Nurã ti xako pa garemimbotarimova'ea rupi nhandekokatuaivo.

Horyory Paulova'ea Corintopeva'ea rehe

²Peko ti ore rehe ore arõheteavo. A'ereki ore ndorokote'varuhui pe me. Nopombote'varuhui ore. Nopomoandyandyi ore no. ³A'ea pe ji erame ji nda'ei pe me: Pe'e te'varuhu pe ore ve. A'ea ji nda'ei. A'ereki ji a'e jipe pe me ko: Opoarõ hete ore. A'ero po ti ore jikoty'ari pe pavëi nehë nhande manorame nehë. Nhanemanoe'ymame na jitehe nehë no. ⁴Ajiko hete ji pe ndehe ğa ji arõ hete javo. Opombohete ji. Penoğatu pe jipy'a ji mbohoryheteavo kiro tiruahūrame vehevi ore ve.

⁵Ore rurame Macedõnapeve'ğa gwyrri pe orepy'a ndukatui. A'ereki nane'yymi tiruahū ore ve. Ğa ore rayvayva. Oko tehe orepy'a no. ⁶Emo Tupana'ga onoğatu ovy'are'yve'ğa py'a jipi. A'ero ga onoğatu orepy'a ore mbohoryva Tito'ga

mbuhua ore pyri. ⁷Garuro ġwaramo orepy'a rukatui kiro. Garemimombe'uro ġwaramo orepy'a rukatui no. A'ereki ga pe mombe'u javo: “Corintopeve'ġa jġpy'a noġatu,” ei ga. “Ġa nde repiaga'u hete,” ei ga ji ve. “Ndovy'ari ġa ore Paulo'ga mongoveveuhu javo,” ei ga. “Okokete ġa nde rehe ovavagahiva nde rehe,” ei ga ji ve pe mombe'gwovo. Ganhi'iġa renduvame koji'i ji roryroryvamo.

⁸⁻⁹A'ereki ji akwaha kiro pepohira pejikote'varuhua hugwi. A'ereki pe pepohi pejikote'varuhua hugwi imonhi'iġame nhirembikwatijaripyra – kiroki a'ea ji akwatija nhinhi'iġahyavo pe me ikwehe. Nhirembikwatijaripyra imondoi hahyva'ea pe me heikwehe. Ikwahavame ji rekovevehuna'ei. A'ereki jiyvyteri pe ji a'e: Maraname ji akwatija nhinhi'iġahyavo ġa pe? Emo avuirama rūi reki hahy pe me. Ndakovevehua'javi ji kiro. A'ereki hahyrame pe me pe pekoveveuhu pejikote'varuhua rehe. A'ero pe pohiri jugwi pejikovo Tupana'ga remimbotarimova'ea rehe. Ndajiroryvi reki ji hahyro ġwaramo pe me. Emo pejikote'varuhua hugwi pe pohiro ġwaramo ji roryhetero. A'ereki a'ea pyri reki pe me. Nurā ji ei: Ndorokote'varuhui ore pe me ikwatijarame pe me ikwehe.

¹⁰A'ereki pejikote'varuhua rehe pevy'are'yma ġwaramo pe pepohi jugwi pejikovo Tupana'ga remimbotarimova'ea rupi. A'ero pe ndapekovevehuaġwami pejikote'varuhua mombora rehe. Yvagi pe po ti pe hoi nehē imomborukaro ġwaramo pejikote'varuhua Tupana'ga pe. Ojipe'ġa ki a'e te ġa ndekovevehutehei. A'ero ġa ndopohiri jugwi onhimondovo hahyva'ea ruvihava pype.

¹¹Pehepia ti pejeaporoġita jirojijya pevy'are'ymame pejikote'varuhua rehe pejikovo Tupana'ga remimbotarimova'ea rupi. A'ero pe penhimbovyvy kiro. Pe pejirokwa pota pejikokatuavo pejivavagahiva pejihe kiro. Penhimonha'nga pe pejikote'varuhagwera rehe. Pekihyji pe tiruahū po ti ore ve a'ero nehē javo. Pe ji repiaga'u hete pe ji arōheteavo. Pemondo pe hahyva'ea pepyteripeve'ga pe topohi ti ga okote'varuhua hugwi javo. Nahanahā pe pehepiuka pa ore ve a'ero pejipohira pejite'varuhua hugwi.

¹²Akwatija ji pe me nhinhi'iġahyavo pepyteripeve'ga ti topohi okote'varuhua hugwi javo ikwehe. Akwatija ji pe me tapemohiġatu ti ga pe no javo. Ga pe ji ei – kiroki ga pe ga okote'varuhu. Koji'i hete reki ji epotari ikwatija pe me tapekwaha ti pe'aġatarahiva ji rehe javo. Nurā Tupana'ga ji repiagame ji ikwatijari pe me heikwehe. ¹³Ore pendeaporoġita rorojijya kwahavame pyri hete orepy'a.

Koji'i hete ore roryroryvamo Tito'ga roryva rehe no. A'ereki gapy'a u katu pe ndehe. A'ereki pe nhaporemopevy'a hete ga rehe ore reheve. Pe pembohory ga ga vahemame pe pyri heikwehe.

¹⁴Gahoa renonde pe pyri ji pe mombe'ukatui ga pe pe mboheteavo oko pota ġa Tupana'ga remimbotarimova'ea rupi javo ga pe ikwehe. Na tuhē pe ndekoi ga vahemame pe pyri heikwehe. A'ero ji poyjahetero. Nane'ymi ore imombe'ukatui a'itituhēva'ea pe me. Na jitehe ore imombe'ukatui a'itituhēva'ea pe mombe'urame Tito'ga pe pe mboheteavo.

¹⁵Tito'ga pe arōhetei ikwahava pendekokatua ojapyakavo pe ndehe. A'ereki pe nhaporemopehendu katu ganhi'iġa pejipohia pejikote'varuhua

hugwi. Pejikoveveuhuavo pejikote'varuhua rehe pe pejikoty'a pota ga pavêi ga vahemame pe pyri. ¹⁶A'ea kwahavame ji roryroryvamo jijikoga tuhê pe ndehe pe ndekoro ġwaramo Tupana'ga nhi'iġa rehe.

Pejirokwa ti imondovo Judéiapeve'ġa pe, ei ahe

8 ¹Oreirūramo ko pe, oro'e ore pe me pejikoga ġwaramo Cristo'ga rehe ore ja. Kiro ore ikwahavukari pe me. Macedôniapeve'ġa gwyrivepe'ġa pe Tupana'ga remimombyryva ġwaramo ġa imondoi oitambere'ia – kiroki ġa ojiko Cristo'ga rehe onhimono'oġa tihendu ti Tupana'ga nhi'iġa javo. ²Tiruahū hete ranuhū ġa pe ikwehe novia. Emo ġa ndoryndoryhetero reki. Nimbateri hete ġa oporia'iro novia. Emo ġa imondohetei reki oitambere'ia ojipe'ġa pe toropoko tuhê ti ġa javo. “A'ereki ġa koji'i iporia'i ore hohe imbatere'yama,” ei ġa ikwehe.

³Akwaha tuhê ji ġanemimondoa. Nahā ġa ja'roja'rogi oitambere'ia imondovo: Kiroki ġa ndahe'yiva'ea rereko – ġahā omondo'i. Kiroki ġa koji'iva'ea rereko – koji'i ġa imondoi a'ero. Omondo hete tuhê ġa ore monhimomby'avo. Marā ġa omondo hete herekoe'yamame? oro'e ore.

Ġwemimbotarimo ġa imondoi. Ore ndoro'ei ġa pe. ⁴“Na ore imondoi ojipe'ġa pavêi nhaneirū'ġa pe Tupana'ga remimo'ēhara'ġa pe,” ei ġa ore ve imondopotaheteavo. “A'ereki ahā ġa pe ogwryi pe Judéia pe. Peroho ti ġa pe a'ero,” ei Macedôniapeve'ġa gwyrivepe'ġa ore ve ikwehe.

⁵Oronhimomby'a ore ġandekokatua rehe. A'ereki Tupana'ga remimbotarimova'ea rupi okovo ġa e'i ppy Cristo'ga pe nhandepojykaharete'ga pe ore po'ru ti javo. Aerē Tupana'ga ipotaro ġwaramo ġa ei ore ve no ore po'ru ti javo. Nahā Macedôniapeve'ġa gwyrivepe'ġa ei oporavykypota Tupana'ga pe ore ve no.

⁶A'ero ore Tito'ga mondotari pe pyri. A'ero ore ei Tito'ga pe ikwehe: Ehoa'ja ti Corintopeve'ġa pyri itambere'ia imono'oġuka ġa pe no. A'ereki ymyahū ġa omondo pota no nhaneirū'ġa pe imbatere'yve'ġa pe nde ġa mome'urame ġa pe, oro'e ore Tito'ga pe ikwehe.

Kiro ga hoa'javi pe pyri ipyhyga itambere'ia pe hugwi imono'ono'oġukapava. A'ero ti pehe Macedôniapeve'ġa pavêi Judéiapeve'ġa pokogi itambere'ia mondovo ġa pe imombyryva nehê.

⁷Pejiko hete pe Tupana'ga rehe. Penhi'i kwaha hete pe Cristo'ga mome'ukatuavo gamombe'ua kwahaheteavo. Pejirokwa hete pe peporavykyavo Tupana'ga pe. Pe ore arō hete. Nahanahā pe ndekohetei ojipe'ġa hohe pa. Na jitehe ti pejirokwa hete imombyryva ojipe'ġa pe no imondovo katu itambere'ia Judéiapeve'ġa pe.

⁸Nanhi'iġahyi ji pe me pemondo tuhê ti jave'yama. Pyry po pe imondoi hamo, a'e ji. Amombe'u ji pe me Macedôniapeve'ġa nemimondopotara ko. A'ereki ji a'e jiyvyteri pe: Henduvame po ti Corintopeve'ġa imondopotari na jitehe nehê no. A'ero po ti ji ikwahavi ġanemiarōhetea nehê, a'e ji jiyvyteri pe.

⁹A'ereki pe pekwaha tuhê Jesus Cristo'ga remimombyryva nhandepojykaharete'ga remimombyryva ga nhande arōhetero ġwaramo.

Jypya ga huvihavamo oko yvagi pe Tupana'ga pyri okovo Tupana'ga katukatua pyteri pe pyryva'ea herekopava. Gwereco pa ga hako novia. Emo ga opohi pa jugwi ua avo yvya koty onhimongovo okoteheva'ero nhande ja. A'ero ga manoi nhande repyga toho ti ġa yvagi pe herekopava nehẽ javo. Pekwaha pe Jesus Cristo'ga remiarõhetea ga javijitehe ti tiarõ hete ojipe'ġa a'ero javo.

¹⁰Kiro jireaporoġita pe me nahã ti pemondo nehẽ javo. Ereki pe ypy pemondo pota itambere'ia nhaneirũ'ġa pe Judéiapeve'ġa gwyrivepe'ġa pe heikwehe. A'ea rupi pe imono'oġi a'ero. Emo pe napemono'ombavi reki. Nurã kiro jireaporoġita ko nahã: Pyry hete pe imono'ombavi kiro, a'e ji.

¹¹Pemondo pota pe heikwehe. Na jitehe kiro a'ero. Pejirokwa ti imono'ombava toromondo ti imbatere'yve'ġa pe javo. Kiroki a'ea pe pereko – a'ea ti peja'ro imono'oġa ġa pe. Po pe pereko he'yjuhuheteva'ea, a'ero ti pemono'õ he'yiva'ea. Po ndahe'yiva'ea pe pereko, a'ero ti pemono'o'ngi.

¹²Po pe imondopotari ġa pe, a'ero pyry Tupana'ga pe penemimondoa. A'ereki penemimondopotara rehe Tupana'ga onhimohẽ. Nurã ji ei: Pemondo katu ti peitambere'ia ġa pe. Herekorame ti peja'ro pota imondovo ġa pe a'ero. Pe herekoe'ymame Tupana'ga nde'i reki pe me embuhu jave'yma.

¹³Tapemondopavi ti pejihugwi imbatere'yve'ġa pe, a'e ji. Po ti pe imondopavi nehẽ, a'ero po ti imbatere'yve'ġa gwereco pa pe herekoe'ymame nehẽ.

¹⁴Ojogwetakwera'ja ti ġa pe pavẽi, a'e ji. Aġwamo reki pe herekohetei. Peja'ro ti mo ġa pe a'ero kiro. A'ero ti ġa kiro herekoi. Aerẽ po ti pe ndaperekoa'javi nehẽ. A'ero ti ġa jipygi imbhua pe me ġa herekoheterame nehẽ. A'ero po ti pe herekoi nehẽ no. Nahã ojopokogame ahe nhapremo herekoi jipi a'ero.

¹⁵A'ea pe Tupana'ga rembikwatijarukara i'ei o'erame:

“Kiroki ġa omono'õ he'yjuhuva'ea
– ġa ndogwerekoi hembyruera.
Kiroki ġa omono'õ ndahe'yiva'ea
– ohy reki ġa ndehe.”

Titova'ea oho pota imono'õpokoga

¹⁶Tupana'ga rehe ore roryroryvamo ndepyry hete nde javo ga pe. Nahã ore ga mbohetei. A'ereki ga pe pokopotaruka Tito'ga pe. A'ero ore javijitehe Tito'ga pe pokopotari. ¹⁷Ore ga mondoal'ja pota pe pyri a'ero javo ga pe. Kotihĩ ga ei reki: “Aho tuhẽ ti.” A'ereki ga tuhẽ oho potaripe pe pyri pe pokopotaheteavo. Nurã ġwemimbotarimo ga hoi pe pyri a'ero.

¹⁸Kiro ore ojipe'ga mondoi Tito'ga rupi pe pyri no. Ga ko nhaneirũ'ga ojikoga ġwaramo Cristo'ga rehe. Cristo'gareheve'ġa nhapremo ga kwaha hete pyry hete ga javo. A'ereki ga Cristo'ga mombe'u katu katu jipi.

¹⁹Koji'i ji ga mombe'ui pe me kiro. A'ereki Cristo'gareheve'ġa Macedõnia pe e'i ga pe toho ti ga Paulo'ġa ndupi Judéiapeve'ġa gwyrĩ pe javo. Aerẽ po ti ga hoi ore rupi a'ero orepokohavamo ore herohorame peitambere'ia pevo nehẽ – kiroki penemimondoa Macedõniapeve'ġa nemimondoa no.

Orogweroho ti ore imbatere'ỹve'ğa pe ға ti tombohete Cristo'ga javo. Ǻa po ti e'i nehē: “Pyry hete Cristo'ga nhandepojkaharete'ga. A'ereki ga ombuhuruka itambere'ia nhande ve,” e po ti ға nehē. Orogweroho ti ore imbatere'ỹve'ğa pe tokwaha ti ға nhanerembipokopotara javo.

²⁰Orojirokwa hete ore te'ite'varuhuyme ti ға ore ve javo. Nurã ore ei: Toho ti ga ore rupi. Ohorame ore rupi ore pokoga ti ga hepiagi ima'ema'ekatua penemimondohetea imbatere'ỹve'ğa pe nehē. A'ereki ore oro'e: Mara'ngu po ti jara'ğa ete'varuhuavo ore ve nehē javo: “Noma'eğatui reki Paulo'ğa imbatere'ỹve'ğa pe imombytavo jara ojive”? A'ea po ti ға ei nehē, oro'e ore. Nurã ko pyry ore ve ga hoi hepiaga imombe'ukatuavo.

²¹A'ereki ore oromondo orogweaporoğita orokokatua rehe tokwaha ti ға a'ea javo. Tupana'ga jate rūi ti tokwaha orekokatua. Ojipe'ğa ti tokwaha no.

²²Kiro ore akoja'ga mondoi pe pyri Tito'ga rupi. Ǻa ndupi ore ojipe'ga mondoi no. Ga ko nhaneirũ'ga no ojikoga ġwaramo Cristo'ga rehe. Irũiru'ia rehe ore ga mboporavykyvykyrame nane'yimi ga ore nhi'ipo'rupotari oporavykykatuavo Tupana'ga pe ojipe'ğa pokopokoga. A'ero ore pe mombe'urame ga pe ga jikogi pe ndehe omondo po ti ға imbatere'ỹve'ğa pe Judėia pe nehē javo. Koji'i ga poravykypotari Tupana'ga pe kiro. A'ero ga hopotari pe pyri pe pokoga nehē.

²³Oro Tito'ga, ga ko nhimoirũharamo oko oporavykyavo ji pavēi pe pokoga. Akoja'ğa – kiroki ға oho ga rupi nhaneirũ'ğa – ға oporavyky katu Cristo'ga mombe'gwovo nahã ga mboheteavouka. Oho ға Cristo'gareheve'ğa ndepyga.

²⁴Tito'ğa vahemame pe pyri pemboapy ti ға pejipyri pendoryndoryvamo ға ndehe. A'ero po ti Cristo'gareheve'ğa Macedõniapeve'ğa ikwahavi penemiarõhetea. E'i po ti ға no: “Paulo'ğa omombe'u katu Corintopeve'ğa mboheterame,” e po ti ға nehē.

9 ¹Akwatija tehe ji kiro pe me itambere'ia mondoa mombe'gwovo – kiroki a'ea ore orogweroho pota Tupana'ga remimo'ēhara'ğa pe Judėia pe. ²A'ereki pe pemondopotaripe ға pe. A'ea ji akwaha pe mboheteavo pe mombe'urame Macedõniapeve'ğa gwyripeve'ğa pe – kiroki ға ojiko Cristo'ga rehe. A'e ji ға pe ikwehe: Ymya Grėciapeve'ğa gwyripeve'ğa Corintopeve'ğa ei timondo ti itambere'ia ға pe javo. A'ea ji ei pe mombe'gwovo ға pe ikwehe. A'ero henduvame he'yjuhuve'ğa imondopotari no.

³Amondo ji kiro Tito'ğa pe pyri a'ero tomono'oğuka tuhē ti ға Corintopeve'ğa pe itambere'ia javo. A'ereki ji a'e jipe Macedõniapeve'ğa pe: Omono'ono'oğipe Corintopeve'ğa kiro itambere'ia imbatere'ỹve'ğa pe. Amondo ji kiro Tito'ğa pe pyri a'ero te'yime ti ға Paulo'ğa omombe'u tehe Corintopeve'ğa ore ve.

⁴Po ti pe napemono'oği ve itambere'ia ji Macedõniapeve'ğa nderohorame pe pyri nehē, a'ero po ti ға ikwahavi nehē. A'ero po ti ore ndorepoyjayjari orojiko tehe ore Corintopeve'ğa ndehe javo nehē. Nda'epotari ji pepoyjayjare'ymağwama rehe no.

⁵Nurã jiyjapyakaramame hehe ji ei Tito'ğa pe: Nhiirũramo peho na'ē ti Corintopeve'ğa pyri ji renonde imono'ombavuka ға pe itambere'ia – akoja pe

ġa e'i toromondo ti javo, a'e ji. A'ero po ti ġa imono'oġipyra mboavujikweripei jirura renonde nehē, a'e ji ġa pe. A'ero ti ojipe'ġa ikwahavi javo nehē: “Ġa tuhē omondo hete pota imono'oġa gworygworyvamo. Ġwemimbotarimo ġa imondoi. Ojipe'ġa nde'i ġa pe.” A'ea po ti ġa ei nehē, a'e ji Tito'ġa pe ġa mondovo pe pyri.

⁶ Pehendu ti a'ero! Ojo'java'ea kiro ji imombe'ui pe me. Kiroki ga otý ndahe'yiva'ea koho'iapypeva'ea – ndahe'yiva'ea ga omondo ojive. Kiroki ga otý he'yjuhuva'ea kohouhua pypeva'ea – he'yjuhuva'ea ga omondo ojive. Na jitehe ti pe me nehē no. Po ti ndahe'yiva'ea pe imondoi imbatere'ýve'ġa pe imondopotare'ymame nehē, a'ero po ti ndahe'yiva'ea jitehe pe me nehē. Po ti he'yjuhuva'ea pe imondoi imbatere'ýve'ġa pe imondopotarame nehē, a'ero po ti he'yjuhuva'ea jitehe pe me nehē.

⁷ Pe napenani ti pekwaha na'ē javo pejiyvyteri pe: “Maranime po ti ji imondoi nehē itambere'ia?” Aerē ikwahavame ti pemondo akoja. Imondorame ti tapevy'are'ymuhūi nehē namondopotari tuhē ji jave'yma nehē. Imondorame ti tape'ei: “Ojipe'ga ero ġwaramo jate ji ve ji imondoi ġa pe.” Tape'ei a'ea. A'ereki Tupana'ga ga arō hete – kiroki ga omondo pota gworygworyvamo imondorame. ⁸ Tupana'ga gwereko pa opopoakaramo imombyryva pe me. A'ero po ti pe herekoparavuhui jipi ahe pokopokoga nehē no.

⁹ A'ea pe Tupana'ga rembikwatijarukara i'ei o'erame:

“Pyryve'ga omondo katu nimbaterive'ġa pe gworygworyvamo ġa ndehe. Nane'yimi ga gwereko imondomondovo mbatera ġa pe okokatuavo avuirama,” e'i ikwatijaripyra.

¹⁰ Kiro ji ei a'ero: Tupana'ga omondo ha'yinha itýhara'ga pe totý ti ġa javo. Tupana'ga ombohoryoryvuka garemitymipyra ga pe no tomondo ti ga i'ġwovo javo. Na jitehe ti Tupana'ga imbuhumbuhurukari pe me pe mombateruka nehē. “Nahā ti ġa herekohetei imondomondopotarame imbatere'ýve'ġa pe okokatuavo ġa pe,” ei Tupana'ga. Koji'i ti Tupana'ga imbuhumbuhurukari pe me a'ero nehē koji'i ti ġa tomondomondo ojipe'ġa pe javo.

¹¹ Na tuhē. Nane'yimi ti Tupana'ga imombyryparavuhui pe me tomondo ti ġa ojipe'ġa pe jipi a'ero javo nehē. A'ero ore herohorame peitambere'ia ġa pe ti he'yjuhuve'ġa Tupana'ga mbohetei ndepyry hete nde imbuhuruka ore ve javo.

¹² A'ereki pe imondorame Tupana'ga remimo'ēhara'ġa pe imbatere'ýve'ġa pe ġa pe jate rūi pe imombyryvi. Tupana'ga pe pe imombyryhetei no. A'ereki he'yjuhuve'ġa ga mbohete hete ndepyry hete nde imbuhuruka ore ve javo.

¹³ Pe imondorame po ti jukwahavamo pendekoa Cristo'ga rehe. A'ereki pe pe'e jipe: “Orojiko hete Tupana'ga rehe orokovo pyryva'ea rehe Cristo'ga mombe'ua rehe.” A'ea pe ei.

A'ero pe imondorame Tupana'ga remimo'ēhara'ġa pe po ti he'yjuhuve'ġa ei Tupana'ga pe ga mboheteavo nehē: “Corintopeve'ġa nonhi'ítehe. Ojiko hete tuhē ġa nde rehe okoheteavo Cristo'ga mombe'ua rehe hendukatuavo nenhi'ġa. Ndepyry hete nde itambere'ia mbuhuheteukari ore ve ojipe'ġa pe

nhaporemo no. A'ereki nde ere'e Corintopeve'ġa pe pemondo ti ġa pe javo," e po ti Tupana'ga remimo'ĕhara'ġa ga pe nehĕ.

¹⁴Horyory hete ti ġa pe ndehe nehĕ. Nhaġata hete po ti ġa pe ndehe onhi'iġa Tupana'ga pe nehĕ epoko ti Corintopeve'ġa javo nehĕ. Onhi'iġatu ti ġa Tupana'ga pe pe nenoigatuavo pe ndepyga nehĕ garemimombyryva ġwaramo pe me nehĕ.

¹⁵Timbohete katu ti Tupana'ga! Gaha jate ombuhu hete kwaha. A'ereki ga Jesus Cristo'ga mbuhuruka ga momanouka nhande repyga. Tupana'ga pyry hete hete tuhĕ nhande ve! Nomombe'upakatukatui ahe gapyryva!

Paulova'ea ko Jesus Cristo'ga moirũharamo oko

10 ¹Kiro ji pe moġitahetei. Jihi Paulo opomoġita. Cristo'ga oko nhyrõ opyryvamo nhande ve. Ga ja ji rekopotari pe moġitarame. Pe ki a'e te pe ei ji ve: "Paulo'ga nhande pojihu okoteheavo nhanderovaki. Paivouhurame jate nhande hugwi ga niandepojihuvi onhi'iġahyavo ikwatija nhande ve." Jararamo pe ei a'ea ji ve.

²Tape'ea'javi ti nanongara, a'e hete ji pe me. Pe pigame po ti ji nanhi'iġahya'javi pe me nehĕ javo. A'ereki a'e jipe jiyvyteri pe: Po Corintopeve'ġa ndogwerojijyi ojeaporoġita ji rendukatuavo, a'ero po ti ji nhi'iġahyi ġa pe nhivahemame ġa pyri nehĕ. Nahã ji ei jiyvyteri pe. A'ereki ji akwaha nhinhi'iġahyaġwama ġa pe.

Tupana'ga ji mongo omoirũharamo. Nurã ko pyryvamo ji ei javo pepyteri-peve'ġa pe – kiroki ġa e'i ore ve: "Paulo'ġa oko ġwemimbotarimova'ea rupi vvyakotyva'ero okote'varuhuavo. Tupana'ga remimbotarimova'ea rupi rui ġa ndekoi." A'ea pepyteri-peve'ġa ei ore atyvi imombe'ġwovo.

Ġa pe ji ei a'ero: Tape'ei ti nanongara ore ve tanhi'iġahyyme ti ji ji rurame pe pyri nehĕ. ³A'ereki pe pe'mbe javo a'ea. A'iti hete tuhĕ ore vvyakotyva'ero oroko. Emo oreremimbotarimova'ea rupi rui ore rekoi. Cristo'ga ore ga mombe'ui ġa pe toromongo ti ġa garemimbotarimova'ea rupi.

⁴Orepopoakarimo rui ore oromombe'u Tupana'ga nhi'iġa vvyakotyva'ero. Tupana'ga popoakarimo ore ganhi'iġa mombe'ukatui toromongo ti ġa garemimbotarimova'ea rehe. Tupana'ga popoakarimo ore imombigi okote'varuhuve'ġa ndeaporoġitate'varuhua – kiroki ġa nombojikogukari ojipe'ġa Tupana'ga rehe. ⁵Tupana'ga popoakarimo ore ga reaporoġitaatyviva'ea mombigi. Okote'varuhuavo onhimboheteve'ġa nhi'iġi tokwahavyme ti ġa Tupana'ga javo. Tupana'ga popoakarimo ore ġanhi'iġa mombipavi. Orombogwerojijyi pa ġandeaporoġita tohendu katu ti ġa Cristo'ga nhi'iġa javo. ⁶Aerĕ po ti ore imondoi hahyva'ea pepyteri-peve'ġa pe nehĕ – kiroki ġa nohendukatui orenhi'iġa. Nahã po ti ore ġa nderekoi nehĕ pe hendukatupavame orenhi'iġa.

⁷Ore'arajatea repiagame pe ei pejiyvyteri pe orep'y'a kwahave'yma: "Paulo'ġa okoteheve'ġa. Tupana'ga nomondoi ġa tomombe'u ti nhinhi'iġa jave'yma." A'ea pe ei ore'arajatea repiaga pejapyakakatue'yma orereaporoġita kwahave'yma.

Kiroki ga e'i ojive jihu ko Cristo'ga moirũharamo ako javo – tokwaha ti ga oyvyteri pe. Po Cristo'ga ei ga pe nde ko nhimoirũharamo eko javo, a'ero po a'ea jitehe Cristo'ga ei ore ve pe ko nhimoirũharamo peko javo. Hehe ojapykakaturame po ti ga ikwahavi oyvyteri pe Paulo'ğa Cristo'ga moirũharamo tuhẽ oko no javo.

⁸Anhimbohete hete ji jipoyjaheteramo Cristo'ga ei ore ve javo. A'ereki nhandepojykaharete'ga Jesus Cristo'ga e'i tuhẽ ore ve pe ko nhimoirũhara javo. “Pembojiko hete ti ға ji rehe nhinhi'iğa kwahavuka ға pe,” ei Cristo'ga ore ve. Ga nde'i ore ve: “Penhi'iğahy ti ға pe tipoyjayjaryme ti ға ojeaporoğita rehe.” A'ea rui ga ei ore ve.

⁹A'ea ji imombe'ui pe me tape'ei ti ji ve javo. A'ereki mara'ngu po pe'javo ji ve: “Paulo'ğa nhande mongyhyji hete pota”? Pe'e po pe a'ea ji ve. ¹⁰A'ereki pepyteripeve'ğa e'i ji ve: “Paivouhua hugwi ikwatijarame nhande ve Paulo'ga onhi'iğahy nhande mondomondovo onhi'iğa rupi aheruvihava'ga ja,” ei ға. “Nhande pyri ga ruvame ndipopoakari ganhi'iğa reki. Nonhi'ihtekwahavi ga onhi'iteheavo,” ei ға ji ve novã.

¹¹Nanongara'ğa ti tokwaha nhinhi'iğa kiro. Orepopoaka ore pe me kiro orojuvame paivouhu pe hugwi ikwatija. Na jitehe orovahemame pe pyri Corinto pe po ti ore popoakaro pe me oronhi'iğa nehẽ no, a'e ji ға pe.

¹²Ndoro'ei ore: Ore ko ғандеheva'ea. Ore ko ға javijitehe. Ndoro'ea'uvi ore a'ea! A'ereki ға onhimbohete tehe. Ndokwahavihu ға. A'ereki ға e'i: “Nahanahã ore rekoi. A'ea ko pyry a'ero,” e'i tehe ға. “Nahã ore rekorame ore pyryvamo a'ero,” e'i tehe ға.

¹³Ore ki a'e te ikwahakatui Tupana'ga ea ore ve. Ore ve ga ei: “Nahã ti peko katu. Pevo ti peporavyky Cristo'ga mombe'uharamo ji pembopopoakaro ғwaramo. Corintopeve'ğa pyri vehevi ti peho ga mombe'gwovo ға pe nohõ.” A'ea Tupana'ga ei ore ve. Koa rupi jate ti ore hoi a'ero oroporavykyavo oronhimboheteavo nehẽ. Hajihea rupi rui ti ore hoi oronhimboheteavo nehẽ.

¹⁴A'ereki Tupana'ga ore mondo pemombe'u ti Cristo'ga Corintopeve'ğa pe javo. A'ero ore hoi ga mombe'gwovo pe me ikwehe orokovo Tupana'ga nhi'iğa rupi. Ga ee'ymame ndorohoi ore pevo – perope ga nde'i ore ve peho javo.

¹⁵Ndoro'ei ore oreporavykyagwera ojipe'ğa poravykyagwera pe oronhimboheteheavo. A'ereki oreporavykya rui. Tupana'ga noremoporavykyi a'ea rehe. Koji'i pe jikojikoheterame oreremimombe'ua rehe Cristo'ga rehe koji'i po ti ore Cristo'ga mombe'ui pegwyri pe hehemo'i orogwovo ojipe'ğa pyri Cristo'ga mombe'gwovo jara'ğa pe nehẽ. Tupana'ga erame jate ore ve po ti ore hoi nehẽ. ¹⁶A'ero hajihejihe pe cidades pe po ti ore hoi ga mombe'gwovo ojipe'ğa gwyri pe nehẽ – perope nimombe'uhavi ға pe. A'ero ti ore ypy Cristo'ga mombe'ui ға pe nehẽ. A'ero po ti ore nhimbohetei Tupana'ga ore mondo pevo javo. Ojipe'ğa poravykyagwera rehe rui ti ore nhimbohetei – perope ға oporavyky jipe Cristo'ga mombe'gwovo.

¹⁷Tupana'ga rembikwatijarukara e'i:

“Kiroki ãa ombohete pota

– tombohete ti ãa nhandepojykaharete'ga jate ndepyyry hete nde javo ga pe,” e'i ikwatijariipyra.

¹⁸Na tuhẽ. Tupana'ga nde'i pyry ga pe – kiroki ga onhimbohete. Emo Tupana'ga ga mboheterame a'ero ga pyry tuhẽ.

Paulova'ea onhi'igahy Cristo'ga moirũhara'gaatyviva'ea pe

11 ¹A'e ji pe me kiro: Na ji etehei pe me. A'ereki ji tanhimbohete tehe. Ite'varuhu ahe nhimboheterame. Emo ji rendu tehe ti. ²A'ereki Tupana'ga ja ji akate'y pe ndehe pe arõheteavo. Tamombe'u ojo'java'ea pe me kiro. Hëakuvyura'ga hëa mohembirekouka ga pavëi ga rehe jate ti eko javo. Na jitehe ji pe mbojiko Cristo'ga rehe ga rehe jate ti peko javo. Taperojijyi ti jara'ãa ndehe pejikovo, a'e ji. A'ero po ti ji ei Cristo'ga pe pe mombe'gwovo nehẽ: Koro ãa ndekoi. Nde rehe jate ãa jikojikogi jipi okokatuavo, a'e po ti ji nehẽ. A'ero po ti ga pe nderohoi yvagi pe pe mombytavo ojipyri avuirama nehẽ.

³Ako tehe ji jikate'y ma pe ndehe. Mara'ngu po ti Corintopeve'ãa opohia Cristo'ga hugwi nehẽ? a'e ji jivyvteri pe. Ymyahũ Evava'ea gwerovia Satanás'ga nhi'igã ga omoandyandyirame. Na jitehe ojipe'ãa pe moandyandyipotari kiro heroviapotaruka pe me mbehea. A'ero ãa nderoviarame po ti pe pohiri Cristo'ga hugwi nehẽ. A'ero Cristo'ga rehe jate rui ti pe jikogi nehẽ. A'ea ji ndapotari.

⁴A'ea'ja ji pe me: Na ji etehei pe me nhimboheteherame. Ite'varuhu ahe nhimboheterame. Emo ji rendu tehe ti. A'ereki pe pehendu tehe ojipe'ãa nhi'igã i'mbeve'ãa nhi'igã ikatu ãa nhimboheterame javo – kiroki ãa omombe'u Jesus'ga mombe'uaatyviva'ea pe me ogwovo pe pyri. Ore Cristo'ga mombe'urame pe me Tupana'ga ra'uva tuhẽ oho upa pe pyri ikwehe. Hajiheva'ea rehe pe ndekoi reki kiro peangaruhuramo ãa'mbea renduvame. Opomoãita ore Jesus'ga mombe'ua rehe ikwehe. Hajiheva'ea rehe pe ndekoi reki Jesus'ga mombe'uarũiva'ea rehe ãa pe moãitarame hehe kiro. Pehendu tehe katu reki ãanhi'igã pendoryndoryvamo ãa ndehe ahemoandyandyihara'ãa ndehe!

⁵E'i ãa pe me: “Ore ko huvihava jitehe Cristo'ga moirũharamo orokovo,” ei ahemoandyandyihara'ãa pe me.

A'ero ji mombe'ukatue'y ma pe ei: “Paulo'ga ko ãa gwyre'i.” A'ea pe pe'ji tehe ji ve naerũ? Ji ãagwyre'iva'ea rui tuhẽ!

⁶“Nonhi'igatukwahavi Paulo'ga ojipe'ãa mongoe'y ma ojihe. A'ereki ahã gambo'ehara'ga hehe,” ei ãa pe me. Ahã tuhẽ nhimbo'ehara'ga hehe. Nurã ãa pe ndikatui nhinhi'igã. Cristo'ga mombe'ua ji akwaha hete reki ga mombe'ukatuavo. Jukwaha a'ea pe me. A'ereki nane'y mi ore Cristo'ga mombe'u katu ikwahavuka pa pe me ikwehe.

⁷Amombe'u katu ji pyryva'ea pe me ikwehe. Cristo'ga omano nhande repyga imomboruka nhanderekote'varuhua nhande hugwi, a'e ji pe me ikwehe. A'ero po ti ga nhande rerohoi yvagi pe nhande mongovo ojipyri avuirama nehẽ nhande jikoga ãwaramo ga rehe. A'ea pa ji imombe'ui pe me Tupana'ga nhi'igã.

Nda'ei ji pe me: Pembuhu ti itambere'ia ji ve ji Cristo'ga mombe'uro ġwaramo pe me. A'ea ji nda'ei pe me. Ji aporavyky okoteheve'ga ja pe pyri Cristo'ga mombe'gwovo pe me ikwehe tomombry ti Tupana'ga Corintopeve'ġa pe javo.

Mara'ngu po pe javo: “Paulo'ga oko te'varuhu igware'yma ġwaramo itambere'ia nhande hugwi”? A'ea pe'ji ji ve naerū? Ji jipyry hete reki igware'yma pe hugwi. Ndapekwhavi pe a'ea naerū?

⁸Po pyry pe imbuhuri ji ve ji poravykyrame Cristo'ga mombe'gwovo pe me ramo. Napembuhuri reki pe ji ve ikwehe. Ojipe'ġa ki a'e te ombuhu ji ve Cristo'gareheve'ġa. Ġanemimbuhura ji herohoi ġa hugwi a'ero ikwehe. Tareko ti jijive jijuvame Corintopeve'ġa pyteri pe reki, a'e ji ikwehe. Nurā ji herekoi na'ē Cristo'ga mombe'urame pe me.

⁹Aerē ji ndarekoaljavi jijive. Nda'ei ji pe me reki: Pembuhu ti ji ve. A'ea ji nda'ei. A'ereki momina rupi Cristo'gareheve'ġa ombuhu ji ve itambere'ia urame Macedôniapeve'ġa gwyrā hugwi. Aerē ti ji nda'ei a'ea rehe pe me nehē no.

¹⁰Nane'yimi Cristo'ga omombe'u a'itituhēva'ea ymya. Ji ojiheva'ero ġwaramo ga imombe'uukari ji ve a'itituhēva'ea no. Kiro ji imombe'ui a'itituhēva'ea pe me: Cristo'ga mombe'urame pegwyrivepe'ġa pe Grécia pe po ti ji nda'eaġwami pembuhu ji ve itambere'ia javo nehē. Nane'yimi ti ji nhimbohetei a'ea rehe nehē. Ji nhimboheterame ti nanhimombihavi nehē no, a'e hete ji.

¹¹Pe'e tehe po pe: “A'ea Paulo'ga ei nhande ve. A'ereki ga nianearōi,” pe'e po pe novīa. Ji opoarō hete reki! Tupana'ga okwaha a'ea.

¹²Ndapyhygi ji itambere'ia pe hugwi. Aerē po ti na jitehe nehē no tamombi ti ji ġa'ete'varuhua ji ve – kiroki ġa onhimbohete oporavykya rehe. A'ereki ġa e'i tehe ojive: “Oromombe'u ore Cristo'ga pe me Paulo'ġa javijitehe,” e'i tehe ġa ojive. A'ereki ore ja rūi reki ġa ndekoi. A'ereki ġa opyhy itambere'ia onhi'ġa renduve'ġa hugwi jipi. ¹³Ġa ko Cristo'ga moirūhara'ġaatyvive'ġa. A'ereki Cristo'ga rūi e'i ġa pe ġa ko nhimoirūharamo oko javo. O'mbero ġa imombe'ui ojipe'ġa pe ġa moandyandyita. Oa'āa'ā ġa Cristo'ga moirūhara'ġa okokatu'aġa pepyteri pe oroko tuhē ore gamoirūharamo javo o'mbero.

¹⁴Nianhimomby'ai nhande a'ea rehe. Satanás'ga vehevi oa'āa'ā hete Tupana'gapyrive'ġa yvagipeve'ġa ġwendy'jandy'javamo ako tuhē ji Tupana'gapyriva'ero jipyryvamo javo o'mbero. Nahā ga rekoi nhande moandyandyipota nhande arōe'yma. ¹⁵A'ero nhande nianhimomby'ai Satanás'gareheve'ġa ndehe ġa okokatuve'gareheve'ġa ra'aġame oroko tuhē ore Jesus'gareheva'ero javo o'mbero. Aerē mbapava koty ti Tupana'ga ġa mondoi hahyva'ea ruvihava pype nehē ġa ndekote'varuhuro ġwaramo.

Hahy hete Paulova'ea pe

¹⁶A'ea'ja ji pe me: Na ji etehei pe me. Ite'varuhu ahe nhimboheterame. Tape'ei ji ve: “Paulo'ga ikwahave'ġve'ga ja onhimbohete.” A'ea pe ti tape'ei ji ve. Pe epotarame ji ve ji rendu tehe a'ero. A'ereki ji tanhimbohete'i no.

17 Jesus Cristo'ga nhandepojy kaharete'ga nde'i ji ve: “Enhimbohete ti javo ģa pe.” A'ea rūi ga ei ji ve. Jihi reki a'e jijive ikwahave'ỹve'ga ja jipyry tuhẽ ji javo.

18 He'yive'ģa onhimbohete pepyteripeve'ģa nahanahã ore ojipe'ģa hohe javo. Nurã ti ji nhimbohetei no kiro. 19 A'ereki pe pehendu tehe ikwahave'ỹve'ģa pendoryndoryvamo ģa ndehe. Nahã ikwahapyramo po pe ndekoi pejikovo ģa ndehe naerũ novĩa? Po ikwahapyra'ģa nohendukatui ikwahave'ỹve'ģa hamo.

20 Ģa napembopiro'yukari pe mondomondovo onhi'iģa rupi jipi. Ģa opojyka pa peitambere'ia pembatera reheve pe moandyandyita. Pe me ģa ei: “Ore huvihavamo oroko. Peko tehe pe ore pyri,” ei ģa pe me. Ģa pe mbotegwete hete pe pojihuve'yima. Emo pe ģa nendu tehe reki jipi ģandekote'varuhua mbogwavipeavo na ģa ndekoi nahã ore ve javo.

21 “Paulo'ģa opojihu huvihave'ỹva'ero okovo ore atyvi,” ei ģa pe me. A'e ji pe me: A'iti tuhẽ ore oropojihu ite'varuhuva'ea. Nurã ore oropojihu oronhimimbojigwaraja pe ndehe. A'ea rehe ji poyjahetero pe nderekokatuavo. Ore ģa atyvi oroko. Ndorojigwarai ore pe ndehe. A'ea pe ndapekwahavihu naerũ?

Ģa ja reki kiro ji nhimbohetei a'ero. A'e tehe reki ji ikwahave'ỹve'ģa ja. A'ereki ite'varuhu ahe nhimboheterame.

22 “Ore ko hebreusramo oroko,” ei ģa onhimboheteavo.

Jihi ko hebreuramo no, a'e ji nhinimboheteavo.

“Ore ko israelitasramo oroko,” ei ģa.

Jihi ko israelitaramo ako no, a'e ji.

“Ore ko Abraãova'ea rakykwepoharamo oroko,” ei ģa.

Jihi ko Abraãova'ea rakykwepoharamo ako no, a'e ji.

23 “Oroporavyky ore Cristo'ga pe,” ei ģa onhimboheteavo. Jihi kaitu ko aporavyky hete Cristo'ga pe ģa hohe. A'ea ji ei nhinimboheteheheteavo ikwahave'ỹheteve'ga ja heagwryrve'ga ja. Po ahe nonhimbohetei hamo. Emo ji tanhimombe'u katu pe me.

Ģa hohe ji he'yjuhu aporavykyvyky Cristo'ga pe.

Ģa hohe ji he'yjuhu akiaki cadeia pype. A'ereki Cristo'ga

arõe'ỹve'ģa ji mongimongi cadeia pype ji mo'ama Paulo'ga ti tomombe'ua'javyme Cristo'ga javo.

Pepyteripeve'ģa hohe ji he'yjuhu akwahakwaha hahya. A'ereki Cristo'ga arõe'ỹve'ģa ji nupanupã teremombe'ua'javi Cristo'ga javo ji ve.

Ji amano gweregwerevi.

24 Kiro ji imombe'ukatui a'ea pe me:

Manamename'ĩ cinco vezes ģa ji pyhypyhygi ji nupanupamo ipira apopyra pyvõ. Jipyhyga nanani judeus'ģa nduvihava'ģa ei:

“Penupanupã ti Paulo'ga momi trinta e nove ga mondohondohoga ipyvõ,” ei ģa ojipyrive'ģa pe. A'ero ģa ji nupanupã trinta e nove okovo Moisésva'ea remimbo'eagwera rehe.

25 Manamename'ĩ três vezes romanos'ģa gwyriveve'ģa ji pyhypyhygi ji nupanupamo vyra pyvõ.

Ojipeji ojipe'ğa ji apiapi ita pyvõ ji juka pota novĩa.
Manamename'ĩ três vezes yharuhua ihoi ypy pe ji rerotypyvy
gweregwerewi ypy pe no.

Ojipeji ji pytai ypiahua ruvihava pyteri pe ypytunimo arimo no
yhara raygwera rehe.

²⁶Ambojoapiapi ji jigwovo ģacidades pe ģagwyri pe no. Tiruahũ ji ve ji
hojihorame jipi. Kiro ti ji imombe'ukatui pe me:

Tiruahũ ji ve ji paranauhũa ahaahavame nhatymbavame.

Tiruahũ ji ve iporomive'ğa imimame nhimbatera ji hugwi ji hojihorame.

Tiruahũ ji ve jire'yja'ğa judeus'ğa ndekote'varuhurame ji ve ji hojihorame.

Tiruahũ ji ve judeus'ġarũive'ğa ndekote'varuhurame ji ve ji hojihorame.

Tiruahumba ji ve ji hojihorame cidades pe ongae'yi me no ypiahua
ruvihava rehe no.

Tiruahũ ji ve ģa ji moandyandyirame – kiroki ģa e'ĩ ji ve o'mbero:

“Nde ja ore orojiko Cristo'ga rehe.”

²⁷Aporavyky hete ji ipyhyga mbatera ji ve. Jipokapa ji!

Manamename'iuhũ ji ndakiri.

Manamename'iuhũ ty'ara ji jukai. Nday'uy'ui ji no jitekovo.

Manamename'iuhũ ji nda'ukatui.

Manamename'iuhũ iroyxaġahivuhu ji ve. Ahã ji ve nhimbukuhava jipira.

²⁸Koji'iva'ea tiruahũ ji ve nanongara hahyva'ea no. A'ea ji namombe'ui kiro.

Ojipeva'ea ti ji imombe'ui kiro pe me jipy'a. Nane'ymi ji

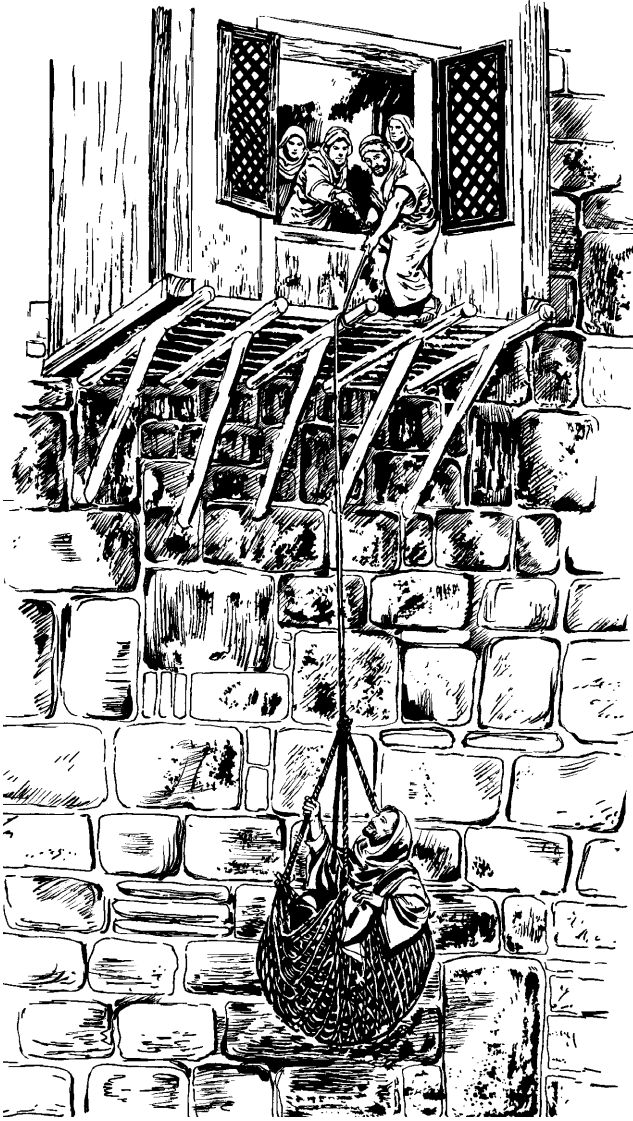
aġataruhuramo Cristo'gareheve'ğa ndehe nhaporemõ – kiroki ģa pe ji
Cristo'ga mombe'u ģa mbojikoguka ga rehe. Akwaha pota ji mara'ngu po
ġa ojikoheveavo kiro Cristo'ga rehe javo.

²⁹Po ojipe'ga oko gwereuhu Cristo'ga nhi'ĩġa rupi opopoakare'ymamo, a'ero
ji haykahetei gapopoakare'ymagwera. Ji ndajipopoakari a'ero. Po ojipe'ğa ga
mbo'e ite'varuhua rehe tambotegwete ti ji ga javo, a'ero ji nhimboahivi ģa pe.

³⁰Tanhimbohete ti ji ikaturo ġwaramo pe me. A'ereki pepyteripeve'ğa
onhimbohete pe mbohoryva. A'ero kiro ti ji nhimbohetei no. E'ĩ ģa ji ve:
“Nahanahã Paulo'ga rekoi. Nurã ore ikwahavi ga ndipopoakari javo,” ei ģa.

Kiroki omboukwaha jipopoakare'yma – a'ea rehe ti ji nhimbohetei kiro
a'ero. ³¹Nanhi'mbei ji javo pe me. Tupana'ga okwaha a'ea. Gaha nhande
timbohete avuirama. Ga ko Jesus Cristo'ga ruvihavuhuhete'ga garuva'ga
no nhandepojy kaharete'ga ruva'ga.

³²Jiruvame cidade de Damasco pe governador'ga ji pyhyguka pota ikwehe
novĩa. A'ero ga soldados'ğa mondoi cidade rokairungava apoa pyri portões pyri
ġa mo'ama pevo tonhimimyme ti Paulo'ga nhande hugwi javo. Garuvihavuhu'ga
ko Aretas'ga. ³³Cristo'gareheve'ğa ki a'e te ji poko. Anhimbo'a ji pandyruhua
pype. A'ero ipype ji rekorame ģa ji mondoi cidade rokairungava kwara rupi ji
mbojyva yvyvo. Nahã ji nhimimi Damascopeve'ğa nduvihava'ga hugwi jigwovo
ga hugwi. Nahã jipopoakare'yma a'ero. Nanongara rehe ji nhimbohetei a'ero.

(2 Coríntios 11.33)

Paulova'ea omombe'u Cristo'ga rembiepiukara

12 ¹Koji'i ti ji tanhimbohete ikaturo ġwaramo pe me. A'ereki pepyteripeve'ġa onhimbohete pe mbohoryva. Nomombyryvi reki ji nhimboheterame. Emo ji nhimbohetei jitehe. Kiro ji imombe'ui a'ero

Cristo'ga rembiepiukara ji ve nhandepojykaharete'ga rembiepiukara. Ga ikwahavukari ji ve aherembikwahavipyre'yma no.

²Ga hepiukarirẽ ji ve catorze anos imbokwara'ari ji rehe kiro. Ojipeji Tupana'ga ji reroho yvagi pe kako hepiuka ji ve kako. Kiro ti ji imombe'ui jirerohohava. Avo yvya koty ji rekoï Cristo'gareheva'ero kako. Nanime Tupana'ga ji pyhygi ji rerogwovo jaytata'ia rehemoi ji rerogwovo dois yvaga aherovai yvaga pype hete. Mara'ngu po jira'oa tuhẽ Tupana'ga herogwovo? A'ereki ji ndakwahavi. Mara'ngu po ga jira'uva jate rerogwovo yvagi pe? Ji ndakwahavi. Tupana'ga jate okwaha a'ea.

³⁻⁴Ji reroho ga yvagi pe ahererekokatuhai pe. Mara'ngu po Tupana'ga jira'oa rerogwovo? Mara'ngu po ga jira'uva jate rerogwovo? Ji ndakwahavi, a'e ji. Tupana'ga jate okwaha a'ea. Yvagi pe ahererekokatuhai pe ga ji rerohoi. Pevo ji henduvi pevove'ga nhi'igame. Tegwete nhiremimombe'uhava. A'ereki Tupana'ga nomombe'uukari ji ve a'ea yvagipeve'ga nhi'iga. ⁵Nanongara'ga po ji ga mbohetei hamo – kiroki Tupana'ga rembiroho'ga. Emo po ti ji nanhimbohetei jijihe nehẽ. Jipopoakare'yma rehe jate ti ji nhimbohetei nehẽ.

⁶Po ti ji nhimboheteipotari Cristo'ga rembiepiukara rehe, a'ero po ti ikwahave'yva'ea ja rui ji rekoï nehẽ a'itituhẽva'ea mombe'gwovo gwaramo. Emo po ti ji namombe'ui ojipea pe me nhinhimboheteeyma. A'ereki ji a'e: Po ti ji a'ea mombe'ui pe me nehẽ, a'ero po ti pe nhimboheteranuhui nehẽ Paulo'ga pe Cristo'ga gwepiuka hete javo. Pyry pe ikwahavi jireaporoğita jate henduva nhiremimbo'ea Cristo'ga rehe.

Paulova'ea omombe'u nahã ji ndajipopoakari javo

⁷He'yiva'ea Cristo'ga okwahavuka ji ve aherembikwahavipyre'yma ikwehe. Ikatu hete ji ve ji monhimomby'aheteavo ga ikwahavukarame ji ve. Aerẽ Tupana'ga ei oyvyteri pe: “Mara'ngu po Paulo'ga onhimboheteranuhũavo jiji jate Tupana'ga ji arõ hete ikwahavuka ji ve javo?” ei Tupana'ga. “Na ti Satanás'gapyriva'ea anhağa ihoi ga pyri ojigwaraita ga rehe nehẽ tonhimboheteranuhũyme ti Paulo'ga javo,” ei Tupana'ga oyvyteri pe.

Na tuhẽ ji ve a'ero. Nane'yimi juhua ja Satanás'gapyriva'ea anhağa jigwarai ji rehe ji mbopopoakare'yma. A'ero ji nanhimboheteipotara'javi.

⁸Três ko ji a'ea'jaa'ja nhandepojykaharete'ga pe Cristo'ga pe tojipe'a ti Satanás'gapyriva'ea ji hugwi javo. ⁹Emo Cristo'ga e'i ji ve: “Ndape'ai ti ji nde hugwi nehẽ. Ji amombyry nde ve jipi. A'ero nhiremimombyryva ihygi nde rehe ndepokohavamo. A'ereki ndepopoakare'ymame igwaigwavete jipopoakara nde pojykapavi nde pokoheteavo jipi,” ei Cristo'ga ji ve.

Nurã koji'i pyry ji ve kiro jipopoakare'yma Satanás'gapyriva'ea pe'ahava hohe. Epe'a ti ji hugwi, nda'ea'javi ji Cristo'ga pe a'ero. Jipopoakare'yma rehe ji roryheteramo a'ero nhinhimboheteavo hehe Cristo'ga popoakara tajipojyka ji rerekovo javo. ¹⁰A'ero ji nhimohẽhetei jipopoakare'yma rehe jipopoakare'ymame Cristo'gareheva'ero gwaramo. Cristo'ga arõ'e'yve'ğa

ji mbotegwete novia. Emo nhimbotegwetea rehe ji nhimohêhetei. Ite'varuhu ji ve novia. Emo ite'varuhuva'ea rehe ji nhimohêhetei. Ğa ombuhu hahyva'ea ji ve novia. Emo hahyva'ea rehe ji nhimohêhetei. Tiruahũ ji ve novia. Emo tiruahũva'ea rehe ji nhimohêhetei. Nanongara rehe nhaporemo ji nhimohêhetei. A'ereki naname ji ve ji ndajipopoakari. Jipopoakare'yma nanani Cristo'ga ombuhumbuhu opopoakara ji ve a'ero.

Paulova'ea nhaġataruhu Corintopeva'ea rehe

¹¹Ikwaheve'ỹve'ga ja tuhê ko ji ko nhinhimboheteavo. Emo ji imbojari pe ndehe. A'ereki pe nanhimbohetei jipi Paulo'ga Cristo'ga moirũharamo tuhê jave'yma. Pehe po pe'e a'ea hamo ji repyga pepyteripeve'ġa pe hamo. Emo pe ndape'ei reki ji mbohete'e'yma.

Pepyteripeve'ġa e'i ji ve: “Paulo'ga ko okoteheva'ea.” A'ea ġa ei – kiroki ġa e'i tehe ojive huvihavuhuro ore rekoji Cristo'ga moirũharamo orokovo javo.

Po ji okoteheva'ea, a'ero po ġa okoteheva'ea no. A'ereki ji ġagwre'iva'ea rui tuhê. ¹²He'yiva'ea Tupana'ga japoukari ji ve ahemonhimomby'aheteva'ea hepiuka opopoakahetea pepyteri pe ikwehe. Nanongara ga japoukari ji ve ji poravykyrame ga pe Cristo'ga mombe'gwovo pe me jikweraje'yma. Japoukaro ġwaramo ga ikwahavukari pe me a'ero Paulo'ga ko nhimoirũharamo oko javo.

¹³Nahã ji rekoji ji Cristo'ga mombe'urame pe me a'ero. Na jitehe ji rekoji ji Cristo'ga mombe'urame ojipe'ġa pe no. Ojo'jajo'ja ji rekokatui pe me ġa pe no. Marã ji rekote'varuhui pe me jijekokaturame ġa pe naerũ?

Ji nda'ei pe me ikwehe: Pembuhumbuhu itambere'ia ji ve ji Cristo'ga mombe'uro ġwaramo. A'ea rui ji ei pe me ikwehe. Nurã po pe ei ji ve naerũ: “Paulo'ga ite'varuhu ore ve ipyhyge'yma ore hugwi ipyhygame ojipe'ġa hugwi.” A'ea po pe ei ji ve naerũ? Po pe ei a'ea ji ve, a'ero ji nhimomby'ahetei heroviare'yma! Jipyry ji pe me imbuhurukare'yma pe hugwi ikwehe.

¹⁴Dois ko ji hoi pe pyri ikwehe. Kiro ji hoa'japotari pe pyri. Nda'ei po ti ji pe me nehê: Pembuhu ti itambere'ia ji ve. A'ereki peitambere'ia ji ndapotari. Apota hete ji nhiarôhetea. Pe ko jira'yra'java'ea ji ve. Nurã ti jihi topogwereco katu. A'ereki tayri'ġa nduva'ġa omono'õ itambere'ia tipyhy ti mbatera nhandera'yra'ġa pe javo. Tayri'ġa nomono'oġi uva'ġa pe jipi. ¹⁵Penduva'javamo ti ji roryheteramo imondopava nhinhikwava'ġa pe me nehê pe pokoga pe mbojikoheteavo Cristo'ga rehe nehê. Igwaigwavete ji pe arôheterame igwaigwavete po pe nanhiarõi naerũ?

¹⁶Pe'ji po pe a'ero pejikovo nhinhi'ġa rupi: “Paulo'ga nde'i pembuhu ti itambere'ia ji ve jave'yma,” pe'e po pe.

Emo po pepyteripeve'ġa ei: “Heaporoġita te'varuhu Paulo'ga pe moandyandyita reki. A'ereki ga e'i: ‘Pembuhu itambere'ia toromondo ti ojipe'ġa pe,’ ei ga. Pe imondorame ga ipojykai ojive pe moandyandyita,” e po ġa o'mbero.

¹⁷Ji nopomoandyandyangavi. Ji ojipe'ġa mondorame pe pyri ġa nde'i pe me: “Pembuhu ti itambere'ia ore ve.” A'ea rui ġa ei herure'yma pe hugwi imbuhure'yma ji ve.

¹⁸A'e hete ji Tito'ga pe ikwehe: Eho ti Corintopeve'ğa pyri. A'ero ga hoi pe pyri. Ga rupi ji amondo ojipe'ga no. Tito'ğa napemoandyandyi reki pembuhu ti ore ve jav'e'yma. Gareaporoğita ko jireaporoğita ja. Ojo'ja hete orep'y'a ojogwehe.

¹⁹Marã pe pejiyvvyteri pe penhi'iğame nhirembikwatijara pe? Pe'e po pe: "Onhimombe'umbe'u Paulo'ga nahanahã ji ako katu pe moandyandyje'yma javo. Nahã ga ei nhande ve te'i katu ti ğa ji ve javo." A'ea po pe ei ji ve naerũ? Na rui reki ji rekoi. Tupana'ga ore renduva ore nhimombe'ukatui a'itituhẽva'ea mombe'gwovo katu Cristo'gareheva'ero. Oreremiarõhara ko pe, a'e ji pe me. Pe ndepyga ore imombe'upavi timbojiko hete ti Corintopeve'ğa Cristo'ga rehe javo.

²⁰A'ereki ji nhi'ağataruhu nhandejogwerekogağwama rehe jihorame pe pyri.

Mara'ngu po ti nhande javo ojohupe: "Ndapyryvi ndeaporoğita ji ve"?

Mara'ngu po ti pe pejogwayva nehẽ? Mara'ngu po ti pe penhimyromo pejogwehe nehẽ? Mara'ngu po ti pe penhimboahiva nehẽ? Mara'ngu po ti pe javo pejohupe: "Ore ko pehoheva'ero"? Mara'ngu po ti pe penhombotegweteavo nehẽ? Mara'ngu po ti pe pe'mbero imombe'umoanhana nehẽ? Mara'ngu po ti pe penhimboheteavo nehẽ? Mara'ngu po ti pe pejikouhuavo penhimbotarimova'ea rupi nehẽ?

²¹Mara'ngu po ti Tupana'ga ji mbopoyjayjare'yma'java ji horame pe ndepiaga nehẽ? Nhi'ağataruhu ji pendekote'varuhua rehe. A'ereki pe peko te'varuhu penhimongyavo ikwehe. Pepyteripeve'ğa hambireko te'varuhu. Ğa oko ğwembireko'ğarũive'ğa pavẽi. Ğa ndoakwahavihu ikwehe. Mara'ngu po pe pejipohia pejikote'varuhua hugwi pejeaporoğita rerojjyita? Po pe pohire'ymame jugwi po ti ji rekoveveuhui jijehe'gwovo pe ndehe jipoyjayjare'yma nehẽ.

Mominakotyva'ea Paulova'ea okwatija Corintopeva'ea pe

13 ¹Dois ji ahoaho pe pyri ikwehe. Kiro ji hoa'javi pe pyri nehẽ. Nhivahemame pe pyri ti ji henduvi ğandekote'varuhua mombe'ua. Xako po ti nhande Tupana'ga rembikwatijarukara rupi a'ero nehẽ – kiroki e'i nahã:

"Ojipejive'ga imbojarame ojipe'ga rehe,
tihenduvyme ti ga. A'ereki ga tehe omombe'u garekote'varuhua.

Po ojipe'ğa imombe'ui garekote'varuhua no,
tihendu ti ğanhi'iğã a'ero ikwahava ğã ekaturame.

Po doisve'ğa omombe'u,
tihendu ti a'ero.

Po trêsvve'ğa omombe'u,
tihendu ti a'ero.

Nahã ti nhande rekoi a'ero henduva ğandekote'varuhua mombe'ua nehẽ," e'i ikwatijaripyra.

²Jihoajavame pe pyri ji ei pepyteripeve'ğa pe ğã momoranduva ikwehe – kiroki ğã ndopohipotari okote'varuhua hugwi ikwehe. Avo

jirekorame kiro ji ea'javi ikwatija pepyteripeve'ğa pe jitehe. Akwatija ji ға pe no – kiroki ға kirē oko te'varuhu no. Kiro ji ei ға pe nhaporemo: Amondo tuhē po ti ji hahyva'ea pe me nhivahema'javame pe pyri nehē, a'e ji ға pe. ³A'ereki pe pe'e: “Mara'ngu po Cristo'ga Paulo'ga mongovo omoirūharamo ga monhi'iğa jipi? A'ereki Paulo'ga ndipopoakari. Paulo'ga ti tohepiuka Cristo'ga popoakara nhande ve a'ero.”

A'ea pe ei. Nurā nhivahema'javame javo pe me ti Cristo'ga imbuhuri tuhē opopoakara ji ve emondo ti hahyva'ea ға pe javo. Ga pe ti tape'ei ga ndipopoakari jave'yima. Opopoakahetea ga gwepiuka pe me nhaporemo.

⁴Cristo'ga jukarama yva rehe ға po e'i: “Ga ndipopoakari.” A'ea po ға ei novia hako. Emo kiro ga okoji Tupana'ga popoakarimo. Ga ja ore ndoropopoakari kiro orojikoty'a Cristo'ga pavēi. Nahā ore rekoj pe pyri imondove'y hahyva'ea pe me ikwehe. Emo orovahema'javame pe pyri javo pe me po ti ore rekoj Tupana'ga popoakarimo nehē orojikoty'a Cristo'ga pavēi avuiramave'ga pavēi nehē.

⁵Marā pendeaporoğita naerū? Ndapejikogi pe Jesus Cristo'ga rehe naerū? Pekwaha hete ti pejiyvyteri pe. Pe napembaragwahavi Cristo'ga jikoty'ara rehe penhipavēi naerū? Po Cristo'ga ndojikoty'ari pe pavēi, a'ero po pe Cristo'gareheva'ea rūi hamo. ⁶Pe ikwahavame pejikoga Cristo'ga rehe po ti pe ei Paulo'ğa ko Cristo'ga moirūhara'ğa tuhē javo nehē no. A'ea ji apota.

⁷A'e ji Tupana'ga pe:

—Epoko ti Corintopeve'ğa tokote'varuhuyime ti ға. A'ereki ji apota ғandekokatua, a'e ji Tupana'ga pe.

Ji nda'ei pendekokatua pe ojipe'ğa ti te'i katu ji ve javo. A'ereki ji apota tuhē pendekokatua. Emo pe ndekote'varuhua'jave'yimame po ti ore noromondoajavi pe me hahyva'ea hepiukare'yima Tupana'ga popoakara pepyteri pe. Ji hepiukare'yimame po ti ojipe'ğa ei ore ve nehē: “Paulo'ğa ko Cristo'ga moirūhara'ğa rūi. A'ereki ға ndohepiukari ore ve Tupana'ga popoakara,” e po ti ға nehē. Na ға etehei ore ve a'ero. A'ereki koji'i pyry hete ji ve pendekokatua. ⁸A'ereki ore noromondotehei hahyva'ea pe me.

Po pe ndekote'varuhui, a'ero ti ore toromondo hahyva'ea pe me toko ti ға Tupana'ga nhi'iğa rehe a'itituhēva'ea rehe javo. Po ti pe ndekoi Tupana'ga nhi'iğa rehe, a'ero po ti ore pe pokogi nehē koji'i ti Corintopeve'ğa ndekokatui nehē javo. ⁹A'ea ore oropota hete pendekokatua. A'ereki pe ndekokaturame ore noromondoi hahyva'ea pe me. A'ereki ore noromondotehei hahyva'ea. A'ero po pe pe'e: “Paulo'ğa ndipopoakari,” pe'e po pe. Po ore nahā, a'ero oropopoakare'yima rehe ore roryroryvamo reki. A'ereki pe pepopoaka pejikokatuavo. Oro'e ore Tupana'ga pe a'ero:

—Igwaigwavete ti emongo katu Corintopeve'ğa jipi ға mbojogwerekokatuavo, oro'e ore ga pe.

¹⁰Oropota tuhē ore pendekokatua. Nurā avo jirekorame ji ikwatijari imondovo nhinhi'iğa pe me pe moğitavo jilhoa koty pe pyri. A'ereki ji a'e jiyvyteri pe: Po ti ji ikwatijana'ēi imondovouka ға pe, a'ero po ti

Corintopeve'ġa pohiri okote'varuhua hugwi nehĕ. A'ero nhivahemame ġa pyri po ti ji nanhi'iġahyi ġa pe nehĕ imondove'ỹ hahyva'ea ġa pe nehĕ. Jesus Cristo'ga nhandepojy kaharete'ga e'i ore ve: "Pepoko ti jireheve'ġa mbojikoheteavo ji rehe nhinhi'iġa kwahavuka ġa pe," ei Jesus Cristo'ga ore ve. Ga nde'i ore ve: "Penhi'iġahy ti ġa pe ġa mbopoyjayjare'yima." A'ea rūi ga ei.

¹¹Kiro ji ikwatijapavi pe me nhiirũa pe. Pejoryjory ti Cristo'ga rehe. Penhimbovyvy ti. Pehendu katu ti oreremimoġita inoġatuavo pepy'a. Pembojo'ja ti pejeaporoġita. Peko katu ti pejohupe. Nane'yimi ti tapeko nahã. A'ero po ti Tupana'ga oko pe pyri nehĕ. Gaha nhande arõ hete nhandepy'a noġatuavo nhande mbojogwerekokatuavo.

¹²Penho'anhuvã ti penhoiruamo Cristo'gareheva'ero.

¹³Avove'ġa – kiroki ġa Tupana'ga remimo'ĕhara'ġa – ġa nhaporemo omondouka onhi'iġa pe me.

¹⁴Kiro ji ei:

Nhandepojy kaharete'ga Jesus Cristo'ga tomomyry ti pe me.
Tupana'ga ti tokwahavuka pe me ġwemiarõhetea.
Tojikoty'a Tupana'ga ra'uva pe pavĕi.